

RAAMATTU OPETTAA

Kristillisen uskon lyhyt yleisesitys

1971

Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko

www.luterilainen.com

Alkuperäisen asiakirjan nimi
englanniksi **Brief Statement** of the Doctrinal Position
of the Missouri Synod. (Adopted 1932)
saksaksi Thesen zur kurzen Darlegung der Lehrstellung
der Missourisynode.

Suomeksi kääntänyt Markku Särelä

Julkaistu artikkelina "Näin opetamme"
Luterilainen -lehdessä n:o 7 – 10 / 1971

Kansi Kimmo Pälikön

RAAMATTU OPETTAA

Lukijalle	4
Pyhästä Raamatusta	6
Jumalasta	8
Maailman luomisesta	9
Ihmisestä ja synnistä	10
Lunastuksesta	11
Uskosta Kristukseen.....	12
Kääntymyksestä	13
Vanhurskautuksesta	19
Hyvistä teoista	21
Armonvälineistä.....	22
Kirkosta	24
Julkisesta saarnavirasta	32
Kirkosta ja valtiosta	34
Iankaikkisesta valitsemuksesta	35
Sunnuntaista	42
Uskosta tuhatvuotiseen valtakuntaan eli kiliasmista	44
Kristuksen vastustajasta eli antikristuksesta	49
Avoimista kysymyksistä	51
Luterilaisen kirkon tunnustuksista.....	52

LUKIJALLE

Tämä kirjanen on kirkkohistoriallinen asiakirja, jonka luterilainen Missourisynodi hyväksyi opillisena kantanaan kirkkokunnankokouksessaan vuonna 1932 ja joka yleisesti tunnetaan nimellä Brief Statement. Asiakirja on tällä hetkellä saamassa laajempaa kantavuutta kirkollisessa elämässä, kun se on muodostumassa tunnustuksellisten luterilaisten kirkkojen shibboletiksi, tunnussanaksi. Missourisynodi tosin ajelehtii ajan aalloissa, mutta siitä eronneet ja eroavat seurakunnat ja uudet kirkkokunnat haluavat pitäytyä puhtaaseen luterilaiseen oppiin.

Asiakirjan edeltäjä, professori Franz Pieperin esitelmä Uskomme, opetamme, tunnustamme vuodelta 1893, julkaistiin Luterilaisessa vuonna 1926 ja myös eripainoksena. Tämä nyt julkaistava asiakirja seuraa usein hyvin tarkasti mainittua Franz Pieperin esitelmää, joskin on joitakin eroja esityksen laajuudessa. Oppi on tietenkin molemmissa sama. Brief Statement sisältää luvut sunnuntaista, avoimista kysymyksistä ja luterilaisen kirkon tunnustuksista, joita Pieperin esitelmässä ei ollut. Koska kirjasta Uskomme, opetamme, tunnustamme on varastossa jäljellä enää vain vähäinen määrä, puoltaa sekin virallisen asiakirjan julkaisemista nykyaikaisessa kieliasussa.

Alkuperäinen asiakirja on ilmestynyt sekä saksaksi että englanniksi, joita kieliä on pidettävä samalla tavalla autenttisina. Koska Pieper piti esitelmänsä kuitenkin saksaksi, on käännöksen pohjana ollut saksalainen teksti, jonka merkitystä ja tarkoitusta on välillä tarkennettu englantilaisen laitoksen nojalla. Ne raamatunkohdat ja viittaukset tunnustuskirjoihin, joihin asiakirjassa alun perin on vain viitteet, on painettu näkyviin petitillä, niin että lukija säästää hakemisen vaivan.

Kristillisen uskon perusta on Raamatun sana. "Te olette apostolien ja profeettojen perustukselle rakennettuja kulmakivenä itse Jeesus Kristus." (Ef. 2:20). Tämä merkitsee sitä, että meidän uskomme ja oppimme rakentuu sille, mitä Jumala on

puhunut profeettojen ja apostolien kautta. Järkemme ja tunteemme ovat synnin turmelemia eivätkä kelpaa uskon perustaksi. Ne meidän tulee alistaa kuuliaisuuteen Kristukselle.

Asiakirja Raamattu opettaa perustelee eri opinkohdat Raamatulla. Samalla siinä on viitteitä Luterilaiseen tunnustukseen nähdäksemme, mikä on luterilainen oppi ja miten luterilaiset isät ovat sen Raamatusta ammentaneet. Tämä yleisesitys on lyhyt eikä siinä siis pyritä koskettelemaan kaikkia asioita. Se on syntynyt amerikkalaisissa oloissa v. 1932. Tämän lukija ystävällisesti ottanee huomioon. Samalla kuitenkin voimme havaita, että siinä on useita hyvin ajankohtaisia asioita meidän oloihimme. Erityisesti on mainittava Raamattua, luomista, kääntymystä, valtion ja kirkon eroa, sunnuntaita ja uskomusta tuhatvuotiseen valtakuntaan koskevat opetukset. Lukija voi havaita, miten näissä kohdissa esityksessä tunne ja järki vangitaan ja Raamattu saa puhua, kun juuri näissä kohdin maassamme yleisesti Raamattu sivuutetaan uskon perustana.

Toivomme, että tämä julkaisu voi innostaa lukijaa paneutumaan Raamatun tutkimiseen ja katsomaan, millä pohjalla hänen uskonsa lepää.

RAAMATTU OPETTAA

PYHÄSTÄ RAAMATUSTA

1. Opetamme, että Pyhä Raamattu on erilainen kuin kaikki muut maailman kirjat, sillä se on Jumalan sana. Raamattu on Jumalan sana, koska Jumalan pyhät ihmiset kirjoittivat vain sen, mitä Pyhä Henki antoi heille.

2 Tim. 3:16: "Jokainen kirjoitus, joka on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta..."¹

2 Piet. 1:21: "Ei koskaan ole mitään profetiaa tuotu esiin ihmisen tahdosta, vaan Pyhän Hengen johtamina ihmiset ovat puhuneet sen, minkä saivat Jumalalta."

Opetamme myös, ettei Raamatun sanainnoitus (sanainspiraatio)² ole ns. "teologinen päätelmä"³, vaan suorat raamatunkohdat opettavat sitä.

2 Tim. 3:16 (katso yllä). Joh. 10:35: Raamattu ei saata raueta tyhjiin." Room. 3:2: "Heille on uskottu, mitä Jumala on puhunut."

1 Kor. 2:13: "Siitä me myös puhumme, emme inhimillisen viisauden opettamalla sanoilla, vaan Hengen opettamalla, selittäen hengelliset hengellisesti."

Koska Pyhä Raamattu on Jumalan sana, niin on sanomattakin selvää, ettei siinä ole virheitä eikä ristiriitoja, vaan se on kaikilta osiltaan ja joka sanaltaan, myös historiallisia, maantie-

-
- 1) Suomenkielinen raamatunkäännös on tässä epätarkka. Alkukielen mukaan olisi käännettävä: "Koko Raamattu on Jumalan Hengen vaikutuksesta syntynyt..."
 - 2) Sanainnoituksella eli sanainspiraatiolla tarkoitetaan sitä, että Raamatun kirjoittajille ei annettu vain asioita, joista heidän piti kertoa, vaan myös sanat. Katso F. Pieper, Dogmatiikka s. 74 s.
 - 3) Teologisella päätelmällä tarkoitetaan asiaa, joka ei suoraan sisälly johonkin Raamatun lausumaan, vaan joka on lukijan oma johtopäätös.

teellisiä ja muita ajallisia asioita käsitteleviltä kohdiltaan pettämätöntä totuutta.

Joh. 10: 35: "Raamattu ei saata raueta tyhjiin."

2. Lisäksi opetamme Pyhästä Raamatusta, että Jumala on antanut sen kristilliselle kirkolle uskon perustaksi.

Ef. 2: 20: Te (= uskovat) olette "apostolien ja profeettojen perustukselle rakennettuja, kulmakivenä itse Kristus Jeesus."

Siitä syystä Pyhä Raamattu on ainoa lähde, josta kaikki kristillisessä kirkossa julistettu oppi täytyy ammentaa. Sen tähden se on myös ainoa ohje ja ojennusnuora, jonka mukaan kaikkia opettajia ja oppeja on tutkittava ja arvosteltava. - Kirkkomme tunnustuskirjojen mukaan opetamme myös, että ne selvät raamatun -kohdat, joissa yksityiset opinkohdat esiintyvät, ovat se "uskon sääntö" (analogia fidei), jonka mukaan Pyhä Raamattua on ymmärrettävä.

Luterilaiset tunnustuskirjat: "Esikuvia täytyy kuitenkin selittää varman säännön, toisin sanoen luotettavan ja selvän Raamatun mukaan eikä tämän säännön eli Raamatun vastaisesti." (Augsburgin tunn. puolustus, Koskenniemen suom. s. 235 § 60).

"Uskon sääntö" ei ole ihmisten keksimä ns. "Raamatun kokonaisnäkemys" (Ganzes der Schrift).

3. Hylkäämme aikamme kirkossa tieteen nimissä laajalle levinneen opin, ettei Pyhä Raamattu olisi joka kohdaltaan Jumalan sana, vaan osaksi Jumalan sanaa ja osaksi ihmissanaa, ja että se siitä syystä sisältäisi tai ainakin voisi sisältää erheitä. Hylkäämme tämän harhan kauheana ja Jumalaa pilkkaavana. Se näet sotii suoraan Kristusta ja hänen pyhiä apostoleitansa vastaan, asettaa ihmiset Jumalan sanan tuomareiksi ja kumoo sen perustuksen, jolla kristillinen kirkko ja sen usko seisoo.

JUMALASTA

4. Pyhän Raamatun nojalla opetamme Pyhän Kolminaisuuden ylevää opinkohtaa: On olemassa vain yksi ainoa tosi Jumala.

Hän on Isä, Poika ja Pyhä Henki, kolme eri persoonaa, mutta yhtä ja samaa jumalallista olemusta, yhtäläisiä voimassa, yhtä iankaikkisia, yhtä majesteetissa, koska kullakin persoonalla on kokonansa tämä yksi ainoa jumalallinen olemus.

5 Moos. 6:4: "Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi."

1 Kor. 8: 4: "...ei ole muuta Jumalaa kuin yksi."

Kol. 2:9: "Sillä hänessä (Kristuksessa) asuu jumaluuden koko täyteys ruumiillisesti."

Matt. 28: 19: "... kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen."

Katsomme kaikkien niiden opettajien ja yhteisöjen, jotka kieltävät Pyhän Kolminaisuuden uskonkohdan, olevan kristillisen kirkon ulkopuolella. Kolmiyhteinen Jumala on meitä ihmisiä kohtaan armollinen Jumala.

Joh. 3:16-18: "Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä. Sillä ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan tuomitsemaan maailmaa, vaan sitä varten, että maailma hänen kauttansa pelastuisi. Joka uskoo häneen, sitä ei tuomita; mutta joka ei usko, se on jo tuomittu, koska hän ei ole uskonut Jumalan ainokaisen Pojan nimeen."

1 Kor. 12:3: "Sen tähden minä teen teille tiettäväksi, ettei kukaan, joka puhuu Jumalan Hengessä, sano: 'Jeesus olkoon kirottu', ja ettei kukaan voi sanoa: 'Jeesus olkoon Herra', paitsi Pyhässä Hengessä."

Syntiinlankeemuksen jälkeen kukaan ihminen ei voi uskoa Jumalaan Isänään, ellei hän usko iankaikkiseen Jumalan Poikaan, joka tuli ihmiseksi ja sovitti meidät Jumalan kanssa sijaisvityksellään

1 Joh. 2:23: "Kuka ikinä kieltää Pojan, hänellä ei ole Isääkään. Joka tunnustaa Pojan, hänellä on myös Isä."

Joh. 14:6: "Jeesus sanoi hänelle: 'Minä olen tie ja totuus ja elämä; ei kukaan tule Isän tykö muutoin kuin minun kauttani.'"

Sen tähden varoitamme unitaarisesta (= Kolminaisuuden kieltävästä) uskonnosta, joka on laajalti tunkeutunut maamme lahkoihin ja jota erityisesti myös vapaamuurarijärjestöt levittävät.

MAAILMAN LUOMISESTA

5. Opetamme, että Jumala on luonut taivaan ja maan. Hän loi ne juuri sillä tavalla ja siinä ajassa kuin Raamattu ja erityisesti 1 Moos. 1. ja 2. luku kertovat, nimittäin Jumalan kaikkivaltiaalla luomissanalla ja kuudessa päivässä. Hylkäämme jokaisen opin, jolla Raamatun kertoma jumalallinen luomisteko joko kokonaan kielletään tai jolla sitä rajoitetaan. Aikanamme sen kieltävät tai sitä rajoittavat ne, jotka - muka vedoten inhimilliseen tieteeseen - väittävät maailman syntyneen kehityksen (evoluution) tuloksena eli kehittyneen suunnattoman pitkinä aikakausina enemmän tai vähemmän itsestään. Koska yksikään ihminen ei ollut läsnä, kun Jumala näki hyväksi luoda maailman, meidän täytyy etsiä luotettavaa luomiskertomusta Jumalan omasta kertomuksesta. Se on meillä Jumalan omassa kirjasssa, Raamatussa. Me otamme vastaan täydellä luottamuksella Jumalan oman kertomuksen ja tunnustamme Lutherin Katekismuksen kanssa: "Minä uskon, että Jumala on minut ja kaikki olennot luonut."

IHMISESTÄ JA SYNNISTÄ

6. Opetamme, että Jumala ei luonut ensimmäistä ihmistä eläinten kaltaiseksi tai pelkästään kehityskykyiseksi, vaan omaksi kuvakseen.

1 Moos. 1:26, 27: "Ja Jumala sanoi: 'Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme... Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän hänet loi."

Ef. 4:24: Teidän tulee "pukea päällemme uusi ihminen, joka, Jumalan mukaan on luotu totuuden vanhurskauteen ja pyhyyteen".

Kol. 3:10: Te olette "Pukeutuneet uuteen, joka uudistuu tietoon, Luojansa kuvan mukaan".

Jumala loi ihmisen oikeaan Jumalan tuntemukseen ja aitoon vanhurskauteen ja pyhyyteen sekä varusti hänet todella tieteellisellä luonnontuntemuksella.

1 Moos. 2:19-23: "... niin kuin ihminen nimitti kunkin elävän olennon, niin oli sen nimi oleva... ja mies sanoi: 'Tämä on nyt luu minun luistani ja liha minun lihastani...'"

7. Opetamme edelleen, että synty tuli maailmaan 1 Moos. 3. luvussa kerrotun syntiinlankeemuksen kautta. Sen seurauksena eivät ainoastaan ensimmäiset ihmiset, vaan myös kaikki heidän luonnolliset jälkeläisensä kadottivat heihin luodun viisauden, vanhurskauden ja pyhyiden. He syntyvät nyt synteihinsä kuoleina, kaikkeen pahaan taipuvaisina ja Jumalan vihan alaisina.

Room. 5:12,18: "Sen tähden niin kuin yhden ihmisen kautta synty tuli maailmaan, ja synnin kautta kuolema, niin kuolema on tullut kaikkien ihmisten osaksi, koska kaikki ovat syntiä tehneet... yhden ihmisen lankeemus on koitunut kaikille ihmisille kadotukseksi."

Ef. 2:1-3: "...olitte kuolleet synteihinne ja rikoksiinne, joissa te ennen vaelsitte tämän maailman menon mukaan, ilmavallan hallitsijan, sen hengen hallitsijan, mukaan, joka nyt tekee työtään tottelemattomuuden lapsissa, joiden joukossa mekin kaikki ennen vaelsimme lihamme himoissa, noudattaen lihan ja ajatusten mielitekoja, ja olimme luonnostamme vihan lapsia niin kuin muutkin."

Opetamme myös, etteivät ihmiset voi sovittaa itseään Jumalan kanssa millään teollaan omalta puoleltaan, eivät myöskään

kulttuurin tai tieteen avulla, eivätkä siten voittaa kuolemaa ja iankaikkista kadotusta.

LUNASTUKSESTA

8. Opetamme, että kun aika oli täytetty, Jumalan iankaikkinen Poika tuli ihmiseksi. Se tapahtui juuri siten, että hän otti meidän kaltaistemme, mutta synnittömän, inhimillisen luonnon omaan jumalalliseen persoonaansa neitsyt Mariasta Pyhän Hengen vaikutuksesta. Sen tähden Jeesus Kristus on "tosi Jumala, Isästä iankaikkisuudessa syntynyt ja myös tosi ihminen, syntynyt neitsyt Mariasta", tosi Jumala ja tosi ihminen yhdessä erottamattomassa ja jakamattomassa persoonassa. Tämä Jumalan Pojan ihmiseksitulon ihme tapahtui sitä varten, että hänestä voisi tulla Välimies Jumalan ja ihmisten välillä. Siihen kuului sekä Jumalan lain täyttäminen että kärsiminen ja kuoleminen ihmisten sijasta. Tällä tavalla Jumala on sovittanut kanssaan koko syntisen ihmiskunnan.⁴

⁴) Kirjanen Uskomme, opetamme, tunnustamme sisältää tässä lisäksi:

Me hylkäämme kaikki tätä totuutta vastustavaiset harhaopit. Erikoiden sanoudumme irti eräitten uusien opettajien karkeasta oppiharhasta, jotka eivät pelkää jälleen julkilausua tuota kristillisen kirkon vanhojen vihollisten jumalanhäväistystä, että Kristus muka ei olisi Pyhän Hengen vaikutuksen kautta syntynyt neitsyt Maariasta, vaan että hän muka olisi Josefin luonnollinen poika. Myöskin sanoudumme irti siitä uusprotestanttien ja kaikkien unitarien opista, jonka mukaan he pitävät Kristusta pelkkänä ihmisenä ja antavat lunastuksen merkitä sitä, että Kristus olisi hyve-elämänsä kautta ihmisille osoittanut, kuinka ihmiset oman hyveellisuuden kautta voisivat tulla taivaaseen. Sanoudumme myös uudestaan irti kaikista niistä harhaopeista, joitten kautta Kristuksen persoona ja hänen työnsä toisistaan erotetaan, kuten, esimerkiksi tapahtuu, jos opetetaan, että vain inhimillinen luonto, eikä Jumalan Poika, totisesti on kärsinyt, tai jos väitetään, että Kristus taivaaseen astumisensa jälkeen vain jumalallisen, mutta ei inhimillisen luontonsa puolesta on maan päällä läsnä seurakunnassaan. - Päinvastoin pidämme Raamatun perustuksella lohdutukseksemme kiinni siitä, että totisesti Jumalan Poika ottamassaan inhimillisessä luonnossa ja sen suhteen, on kärsinyt koko maailman, syntien maksamiseksi, kuten Raa-

Gal. 4:4,5: "Mutta kun aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen, lunastamaan lain alaiset, että me pääsisimme lapsen asemaan."

Gal. 3:13: "Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi meidän edestämme - sillä kirjoitettu on: 'Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu. -'"

2 Kor. 5:18,19: "Mutta kaikki on Jumalasta, joka on sovittanut meidät itsensä kanssa Kristuksen kautta ja antanut meille sovituksen virran. Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan."

USKOSTA KRISTUKSEEN

9. Jumala on sovittanut koko maailman itsensä kanssa siten, että hänen Poikansa eli ja kärsi sen edestä. Tätä sovittamista Jumala saarnauttaa evankeliumissa, jotta ihmiset u s k o i s i v a t siihen.

2 Kor. 5:18,19: (katso yllä).

Room. 1:5: ("Paavali... erotettu julistamaan Jumalan evankeliumia... hänen Pojastansa...) jonka kautta me olemme saaneet armon ja apostolinviran, että syntyisi uskon kuuliaisuus hänen nimeänsä kohtaan kaikissa pakanakansoissa."

Sen tähden usko Kristukseen on ainoa tapa, jolla ihmiset tulevat omasta puolestaan osallisiksi sovittuksesta Jumalan kanssa

mattu todistaa, että kirkkauden Herra oli ristiinnaulittu, 1 Kor. 2:8, ja että Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä, 1 Joh. 1:7. - Uskomme myöskin, että Jumalan oikealle puolelle korotettu Kristus ei ainoastaan jumaluutensa puolesta, vaan myös inhimillisen luontonsa puolesta, jonka kautta hän on meidän veljemme, voi olla täällä maan päällä läsnäoleva ja totisesti läsnä on, kuten Raamattu todistaa: "Hän - - astui ylös kaikkia taivaita ylemmä, täyttääkseen kaikki", Ef. 4:10, ja kuten Kristus itse lupasi ennen taivaaseenastumistaan: "Katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti", Mt. 28:20.

eli syntien anteeksisaamisesta, kuten Vanhan ja Uuden Testamentin kirjoitukset todistavat.

Apt. 10:43: "Hänestä kaikki profeetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa synnit anteeksi hänen nimensä kautta."

Joh. 3:16-18: (katso edellä kohta 4).

Joh. 3:36: "Joka uskoo Poikaan, sillä on iankaikkinen elämä; mutta joka ei ole kuuliainen Pojalle, se ei ole elämää näkevä, vaan Jumalan viha pysyy hänen päällensä."

Uskolla Kristukseen, jolla ihmiset tulevat osallisiksi syntien anteeksisaamisesta, emme ymmärrä inhimillisiä pyrkimyksiä noudattaa Jumalan lakia Kristuksen esikuvan mukaan, vaan uskoa evankeliumiin, se on, syntien anteeksisaamiseen eli vanhurskautukseen, jonka Kristus on meille täydellisesti hankkinut ja jota evankeliumissa tarjotaan. Tämä usko vanhurskauttaa, ei ihmistekona, vaan sikäli kuin se tarttuu tarjottuun armoon eli syntien anteeksisaamiseen.

Room. 4:16: "Sentähden se on uskosta, että se olisi armosta."

KÄÄNTYMYKSESTÄ

10. Opetamme kääntymyksen olevan sitä, että ihminen opittuaan tuntemaan itsensä Jumalan laista kadotuksen ansainneeksi syntiseksi alkaa uskoa evankeliumiin, joka antaa hänelle synnit anteeksi ja iankaikkisen autuuden Kristuksen si-
jaishyvityksen tähden.

Apt. 11:21: "Ja Herran käsi oli heidän kanssansa, ja suuri oli se joukko, joka uskoi ja kääntyi Herran puoleen."

Luuk. 24:46,47: "Ja hän sanoi heille: 'Niin on kirjoitettu, että Kristus oli kärsivä ja kolmantena päivänä nouseva kuolleista, ja että parannusta syntien anteeksisaamiseksi on saarnattava hänen nimessään kaikille kansoille, alkaen Jerusalemissa.'

Apt. 26: 18: "...että he kääntyisivät pimeydestä valkeuteen ja saatanan vallasta Jumalan tykö ja saisivat uskamalla minuun synnit anteeksi ja perintöosan pyhitettyjen joukossa."

11. Syntiinlankeemuksen jälkeen kaikki ihmiset ovat syn-teihinsä kuolleita, vain pahaan taipuvaisia ja varsinkin pitävät hulluutena evankeliumia maailman syntien tähden ristiinnaulitusta Kristuksesta.

Ef. 2:1-3: (katso edellä kohta 7).

1 Moos. 6:5: "...Herra näki, että ihmisten pahuus oli suuri maan pääl-lä ja että kaikki heidän sydämensä aivoitukset ja ajatukset olivat kai-ken aikaa ainoastaan pahat."

1 Moos. 8:21: "...ihmisen sydämen aivoitukset ovat pahat nuoruudes-ta saakka."

Room. 8:7: "...lihan mieli on vihollisuus Jumalaa vastaan, sillä se ei alistu Jumalan lain alle eikä se voikaan."

Näistä syistä usko evankeliumiin eli kääntymys Jumalan ty-kö ei ole kokonaan eikä vähimmässäkään määrin ihmisteko, vaan yksin Jumalan armon ja kaikkivallan teko.

Fil. 1:29: "Sillä teidän on suotu, Kristuksen tähden, ei ainoastaan us-koa häneen, vaan myös kärsiä hänen tähtensä."

Ef. 2:8: "Sillä armosta te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta - se on Jumalan lahja."

Ef. 1:19: "että tietäisitte... mikä on hänen voimansa ylenpalttinen suuruus meitä kohtaan, jotka uskomme - sen hänen väkevyytensä voiman vaikutuksen mukaan, jonka hän vaikutti Kristuksessa..."

Jer. 31:18: "Palauta minut, niin minä palajan."

Raamattu nimittää sen tähden ihmisen uskoa tai hänen kään-tymystään myös kuolleista herättämiseksi, Jumalasta syntymis-eksi, uudestisyntymiseksi evankeliumista ja Jumalan vaiku-tukseksi kuten valon luomista maailmaa luotaessa.

Ef. 1:20: "...uskomme - sen hänen väkevyytensä voiman vaikutuksen mukaan, jonka hän vaikutti Kristuksessa, kun hän herätti hänet kuol-leista."

Kol. 2:12: "...ollen haudattuina hänen kanssaan kasteessa, jossa te myös hänen kanssaan olette herätetyt uskon kautta, jonka vaikuttaa Jumala, joka herätti hänet kuolleista."

Joh. 1:12,13: "Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi voiman tulla Jumalan lapsiksi, niille, jotka uskovat hänen nimeensä, jotka eivät ole syntyneet verestä eikä lihan tahdosta eikä miehen tah-dosta, vaan Jumalasta."

1 Piet. 1:23-25: "...te, jotka olette uudestisyntyneet, ette katoavasta, vaan katoamattomasta siemenestä, Jumalan elävän ja pysyvän sanan kautta. Sillä: 'kaikki liha on kuin ruoho, ja kaikki sen kauneus kuin ruohon kukkanen; ruoho kuivuu ja kukkanen varisee, mutta Herran sana pysyy iankaikkisesti'. Ja tämä on se sana, joka on teille ilosanomana julistettu."

2 Kor. 4:6: "Sillä Jumala, joka sanoi: 'Loistakoon valkeus pimeydestä', on se, joka loisti sydämiimme, että Jumalan kirkkauden tunteminen, sen kirkkauden, joka loistaa Kristuksen kasvoissa, levittäisi valoansa."

12. Näiden selvien Pyhän Raamatun lausumien nojalla me hylkäämme kaiken synergismin, nimittäin opin, jonka mukaan kääntymys ei tapahtuisi yksin Jumalan armosta ja voimasta, vaan osaksi myös ihmisen myötävaikutuksesta, kuten ihmisen oikeasta suhtautumisesta, oikeasta asennoitumisesta tai ratkaisusta, lievemmästä syllisyydestä tai vähemmän huonosta vaelluksesta muihin verrattuna, tahallisen vastustuksen jättämisestä sikseen ja muusta, jolla ihmisen kääntymys ja autuus otetaan pois Jumalan armollisesta kädestä ja asetetaan ihmisen tekemisen tai tekemättäjättämisen varaan.⁵ Sillä myös tahallisen ja kaiken muunkin vastustuksen sikseen jättäminen Pyhän Hengen käännyttävää vaikutusta kohtaan on yksin armoteko, mikä tekee "haluttomista halullisia".

Hes. 36:26: "Ja minä annan teille uuden sydämen, ja uuden hengen minä annan teidän sisimpäanne. Minä poistan teidän ruumiistanne kivisydämen ja annan teille lihasydämen."

Fil. 2:13: "Sillä Jumala on se, joka teissä vaikuttaa sekä tahtomisen että tekemisen, että hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi."

Hylkäämme myös opin, jonka mukaan ihminen hänelle "lahjoitettujen armonvoimien" avulla päättäisi kääntyä. Sillä tämän opin takana on käsitys, että ihmisellä olisi ennen kää-

⁵) Suomessa synergistit käyttävät mielellään seuraavia sanontoja: "antautua Jumalalle", "tehda ratkaisu", "valita Jeesus". Synergismi tulee kreikan synergein sanasta, suomeksi 'toimia yhdessä'. Synergistisen harhan mukaan ihmisen kääntäisivät yhdessä Jumala ja ihminen eikä Jumala yksin.

tymystä hengellisiä voimia, joiden avulla hän sitten voisi käyttää hyväksi hänelle "lahjoitettuja armonvoimia".

13. Toisaalta hylkäämme myös kääntymystä koskevan kalvinilaisen harhan, jonka mukaan Jumala ei muka haluaisi kääntää ja tehdä autuaiksi kaikkia sanankuulijoita, vaan vain osan heistä. Monet kuulijat pysyvät kylläkin kääntymättöminä, mutta eivät siitä syystä, etteikö Jumala vakavasti haluaisi heidän kääntyvän ja pelastuvan. Se johtuu pelkästään siitä, että he itsepintaisesti vastustavat Pyhän Hengen armovaikutusta, kuten Raamattu selvästi opettaa.

Apt. 7:51: "Te niskurit ja ympärileikkaamattomat sydämeltä ja korviltä, aina te vastustatte Pyhää Henkeä - niin kuin teidän isänne, niin tekin."

Matt. 23:37: "Jerusalem, Jerusalem, sinä, joka tapat profeetat ja kiviätät ne, jotka ovat sinun tykösi lähetetyt, kuinka usein minä olenkaan tahtonut koota sinun lapsesi, niin kuin kana kokoaa poikansa siipensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet."

Apt. 13:46: "Silloin Paavali ja Barnabas puhuivat rohkeasti ja sanoivat: 'Teille oli Jumalan sana ensiksi puhuttava; mutta koska te työntätte sen luotanne ettekä katso itseänne mahdollisiksi iankaikkiseen elämään, niin katso, me käännyimme pakanain puoleen.'"

14. Me tunnustamme, ettemme voi vastata kysymykseen: Mistä johtuu, etteivät kaikki ihmiset käänny ja pelastu, vaikka kuitenkin Jumalan armo on yleinen ja kaikki ihmiset ovat yhtäläisesti kokonaan turmeltuneita. Raamatun nojalla me tiedämme ainoastaan tämän: Kääntymys ja autuus ei johdu ihmisen lievemmästä syyllisyydestä tai paremmasta suhtautumisesta armoon, vaan yksin Jumalan armosta. Mutta kääntymättömyys on ihmisen oma vika ja johtuu siitä, että ihminen itsepintaisesti vastustaa Pyhän Hengen käännyttävää vaikutusta.

Hoos. 13:9: "Se on sinun turmiosi, Israel, että olet minua vastaan, joka olen sinun apusi."

15. Kun kieltäydymme opettamasta enempää kuin mitä nämä kaksi Raamatussa ilmoitettua totuutta ilmaisevat, se ei ole

salakalvinilaisuutta (kryptokalvinismi), vaan luterilaisen kirkon raamatullinen oppi, kuten se seikkaperäisesti esitetään Yksimielisyyden ohjeessa:

"Niin ikään toinen paatuu, sokaistuu, hyljätään kelvottomaan mieleen, toinen taas, vaikka yhtä syynalainen, kääntyy jne. Näitä ja muita tällaisia kysymyksiä silmälläpitäen Paavali asettaa meille määrätyn rajan, mihin asti me saamme mennä: tuossa toisessa joukossa meidän tulee oppia tuntemaan Jumalan tuomio. Hyvin ansaittua rangaistusta synnistä tietää näet se, että Jumala jotakin maata ja kansaa rankaisee sanansa halveksimisen vuoksi niin, että rangaistus kohtaa jälkeläisiäkkin. Tämän toteamme juutalaisissa. Jumala tällaisella ankaruudella eräitä maita ja yksityisiäkin kohtaan osoittaa omilleen, mitä me kaikki täysin oikeudenmukaisesti olisimme ansainneet, me kun olemme huonosti suhtautuneet Jumalan sanaan ja syvästi murehduttaneet Pyhää Henkeä, että me eläisimme Jumalan pelossa ja että me ohi ansioimme ja vastoin sitä tunnustaisimme ja ylistäisimme Jumalan hyvyyttä meitä kohtaan ja meidän keskuudessamme, joille hän jatkuvasti antaa sanansa, meitä paaduttamatta ja hylkäämättä.

- - Tällaisen vanhurskaan ja hyvin ansaitun tuomion hän panna nähtäväksemme eräissä maissa, kansoissa ja yksilöissä, että me heihin itseämme verratessamme ja heidän kaltaisikseen itsemme havaitessamme entistä ahkerammin oppisimme tuntemaan ja ylistämään Jumalan sulaa, ansaitsematonta armoa 'laupeuden astioissa'.

— — —
Edetessämme tähän mittaan tässä uskonkohdassa me pyysimme oikealla tiellä. Hoosean kirjan 13. luvussa sanotaan: 'Se on sinun turmiosi, Israel, että olet minua vastaan, joka olen sinun apusi. Mikäli taas tässä selvittelyssä pyritään liian korkealle, mainittujen rajojen ulkopuolelle, on meidän Paavalin tavoin paneminen sormi suun eteen, miettiminen ja sa-

nominen: 'Oi ihminen, mikä sinä olet riitelemään Jumalaa vastaan.'" (Tunnustuskirjat, A. E. Koskenniemen suomenos, s. 562 s.)

Yksimielisyyden ohje ei kuvaa tässä ilmenevää salaisuutta ihmissydämessä olevaksi salaisuudeksi ("psykologiseksi" salaisuudeksi), vaan opettaa, että me astumme Jumalan käsittämättömien tuomioiden ja tutkimattomien teiden alueelle puhuesamme tästä tosiasiasta: "Toinen paatuu, sokaistuu, hyljätään kelvottomaan mieleen; toinen taas, vaikka yhtä syynalainen, kääntyy." Näitä tuomioitansa ja teitensä Jumala ei ole ilmoittanut meille sanassaan, mutta me pääsemme tuntemaan ne iankaikkisessa elämässä.

1 Kor. 13: 12: "Sillä nyt me näemme kuin kuvastimessa, arvoituksen tavoin, mutta silloin kasvoista kasvoihin; nyt minä tunnen vajavaisesti, mutta silloin minä olen tunteva täydellisesti, niin kuin minut itsenikin täydellisesti tunnetaan."

16. Kalvinistit ratkaisevat tämän salaisuuden, jota Jumala ei ole sanassaan ilmoittanut, kieltämällä yleisen armon; synergistit taas kieltämällä pelastuksen olevan yksin armosta. Molemmat ovat aivan kauheita ratkaisuja, koska ne ovat vastoin Raamattua ja koska jokainen kurja syntinen tarvitsee sekä rajoittamatonta yleistä armoa että pelastusta yksin armosta ilman minkäänlaisia rajoituksia välttyäkseen hukkumasta epätoivoon.

VANHURSKAUTUKSESTA

17. Raamattu liittää yhteen vanhurskautuksen uskonkohdassa kaiken sen, mitä se opettaa Jumalan rakkaudesta syntistä maailmaa kohtaan, Kristuksen kautta tapahtuneesta lunastuksesta ja uskosta Kristukseen ainoana tienä autuuteen. Raamattu nimittäin opettaa, että Jumala on jo julistanut koko maailman vanhurskaaksi Kristuksessa.

Room. 5:19: "Sillä niin kuin yhden ihmisen tottelemattomuuden kautta monet ovat joutuneet syntisiksi, niin myös yhden kuuliaisuuden kautta monet tulevat vanhurskaiksi."

2 Kor. 5:18-21: "Mutta kaikki on Jumalasta, joka on sovittanut meidät itsensä kanssa Kristuksen kautta ja antanut meille sovituksen viron. Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan. Kristuksen puolesta me siis olemme lähettiläinä, ja Jumala kehottaa meidän kauttamme. Me pyydämme Kristuksen puolesta: antakaa sovittaa itsenne Jumalan kanssa. Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi."

Room. 4:25: "Hän on alttiiksi annettu meidän rikostemme tähden ja kuolleista herätetty meidän vanhurskauttamisemme tähden."

Sen tähden Jumala vanhurskauttaa eli lukee vanhurskaiksi ne, jotka uskovat Kristukseen eli uskovat ja ottavat vastaan sen ja siihen nojaavat, että heille on annettu anteeksi heidän syntinsä Kristuksen tähden. Jumala ei vanhurskauta heitä heidän tekojensa tähden, vaan ilman lain tekoja, yksin armosta. Niin todistaa Pyhä Henki pyhän Paavalin kautta: "Sillä ei ole yhtään erotusta. Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla ja saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa." Room. 3:22-24. Ja toisessa kohdassa: "Niin päätämme siis, että ihminen vanhurskautetaan uskon kautta, ilman lain tekoja." Room. 3:28.

18. Vain tämä oppi antaa Kristukselle hänelle kuuluvan kunnian, että hän on meidän Vapahtajamme pyhän elämänsä ja viattoman kärsimisensä ja kuolemansa kautta. Vain tästä opista kurja syntinen saa sen kestävän lohdutuksen, että Jumala on varmasti hänelle armollinen. Me hylkäämme kristinuskosta pois lankeamisena kaikki opit, jotka sekoittavat vanhurskautukseen Jumalan edessä ihmisen omia tekoja ja arvollisuutta. Sillä kristinuskosta on sitä uskoa, että meillä on syntien anteeksisaaminen ja autuus uskosta Kristukseen.

Apt. 10:43: "Hänestä kaikki profeetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa synnit anteeksi hänen nimensä kautta."

19. Kristinuskosta pois lankeamisena hylkäämme unitaarien opin, joka antaa toiveita Jumalan armosta ihmisen hyveellisyyspyrkimyksien nojalla. Samoin hylkäämme paavilaisten karkean teko-opin, jotka nimenomaisesti opettavat hyvien tekojen olevan vanhurskautuksen saavuttamiseksi välttämättömiä. Paitsi nämä opit hylkäämme lankeamisena kristillisestä uskosta myös kaikkien synergistien opin. He tosin käyttävät kristillisen kirkon sanastoa lausuessaan ihmisen tulevan vanhurskaaksi "uskon kautta" ja "yksin uskosta", mutta jälleen he sekoittavat ihmistekoja vanhurskautuksen uskonkohahtaan sanoessaan ihmisellä olevan kykyä myötävaikuttaa uskon syntyyn. Niin he eksyvät paavilaiselle alueelle.⁶

⁶) Kirjanen Uskomme, opetamme, tunnustamme sanoo lisäksi: Sentähden tunnustamme myös, että kaikkien aikojen kristittyjen, tulee pyhällä kiivaudella ja mitä suurimmalla huolella valvoa sitä, että tämä opinkappale aivan puhtaana opetetaan, se on: että kaikki ihmiset - olkoot minkä nimellisiä tahansa - siitä poissuljettuina pysyvät.

HYVISTÄ TEOISTA

20. Jumalan edessä vain ne teot ovat hyviä, jotka tehdään Jumalan kunniaksi ja lähimmäisten palvelemiseksi Jumalan lain ohjeen mukaan. Sellaisia tekoja ei kuitenkaan tee ainoakaan ihminen, ellei hän ensin usko, että Jumala on antanut hänelle synnit anteeksi ja iankaikkisen autuuden yksin armosta Kristuksen tähden ilman hänen omia tekojaan.

Joh. 15:4,5: "Pysykää minussa, niin minä pysyn teissä. Niin kuin oksa ei voi kantaa hedelmää itsestään, ellei se pysy viinipuussa, niin ette tekään, etlette pysy minussa. Minä olen viinipuu, te olette oksat. Joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, se kantaa paljon hedelmää; sillä ilman minua te ette voi mitään tehdä."

Hylkäämme suurena mielettömyytenä nykyisin usein kuulun väitteen, että teot olisi asetettava etualalle ja "uskon dogmeihin" - millä tarkoitetaan evankeliumia maailman syntien tähden ristiinnaulitusta Kristuksesta - olisi väistyttävä takalalle. Hyvät teot eivät koskaan edellä uskoa, vaan ne ovat aina ja joka tapauksessa seurausta uskosta evankeliumiin. Sen tähden ainoa tapa saada meidät kristityt tekemään runsaasti hyviä tekoja on muistella Jumalan armoa, joka on tullut osaksemme Kristuksessa.

Room. 12:1: "Niin minä Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehoitan teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi; tämä on teidän järjellinen jumalanpalveluksenne." 2 Kor. 8:9: "Sillä te tunnette meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armon, että hän, vaikka oli rikas, tuli teidän tähtenne köyhäksi, että te hänen köyhyydestään rikastuisitte."

Jumalan nimenomainen tahto on, että me teemme runsaasti hyviä tekoja.

Tiit. 2:14: "Hän antoi itsensä meidän edestämme lunastaakseen meidät kaikesta laittomuudesta ja puhdistaa itselleen omaisuudeksi kansan, joka hyviä tekoja ahkeroitsee."

Hylkäämme sen tähden epäkristillisenä ja mielettömänä yrityksen saada aikaan hyviä tekoja lailla pakottamalla tai lihallsia vaikuttimia käyttäen.

ARMONVÄLINEISTÄ

21. Jumala on läsnä ja vaikuttaa koko luomakunnassa. Sen tähden koko maa on täynnä Jumalan ajallisia lahjoja ja hyviä tekoja.

Kol. 1: 17: "Hänessä pysyy kaikki voimassa."

Apt. 17:28: "Hänessä me elämme, liikumme ja olemme."

Apt. 14:17: "Kuitenkaan hän ei ole ollut antamatta todistusta itsestään, sillä hän on tehnyt teille hyvää, antaen teille taivaasta sateita ja hedelmällisiä aikoja ja raviten teitä sydämenne ruualla ja ilolla."

Silti pidämme kuitenkin Raamatun nojalla kiinni siitä, että Jumala tarjoaa ja jakaa ihmisille Kristuksen hankkimia hengellisiä lahjoja eli syntien anteeksisaamisen ja siihen kytkeytyvät aarteet yksinomaan säätämiensä ulkonaisten armonvälineiden kautta. Nämä armonvälineet ovat evankeliumin sana kaikissa niissä muodoissaan, joissa se tuodaan ihmisille, sekä pyhän kasteen ja pyhän ehtoollisen sakramentit.⁷ Evankeliumin

⁷) Kirjanen Uskomme, opetamme, tunnustamme sisältää lisäksi seuraavaa:

Kasteesta erittäin me vielä tunnustamme, että myös lapsikaste on oikea, koska Kristus on käsenyt, että lapsukaiset ovat hänen luokseen tuotavat, Mk. 10:14, ja apostoli Paavali opettaa, että kaste uudessa liitossa on tullut vanhan liiton ympärileikkauksen sijalle, Kol. 2:11,12, ja koska vihdoin Kristus yleisessä kastekäskyssään, Mt. 28:19, ei nimenomaan lapsia ulossulje, vaan heidät siis siihen sisällyttää. Me uskomme myös, että lapset kasteessa, joka on, uudensyntymisen peso, Tiit. 3:5, tulevat uskoon, ja uskon kautta vastaanottavat kasteessa syntein anteeksiantamuksen, elämän ja autuuden.

Me hylkäämme baptistien harhaluulon, kun he opettavat, että lapsia ei olisi kastettava, ja myös päättävät, että lapset eivät voi uskoa, mikä on vastoin Kristuksen sanoja, sillä Kristus nimenomaan omistaa lapsille uskon (Mt. 18:6) ja uskon hedelmän, taivaanvaltakunnan (Mk. 10:14).

sana lupaa Jumalan armon, vaikuttaa uskon ja synnyttää siten uudesti ja antaa Pyhän Hengen.

Apt. 20:24: "En minä kuitenkaan pidä henkeäni itselleni minkään arvoisena, kunhan vain täytän juoksuni ja sen viran, jonka minä olen Herralta Jeesukselta saanut: Jumalan armon evankeliumin todistamisen."

Room. 10:17: "Usko tulee kuulemisesta, 'mutta kuuleminen Kristuksen sanan kautta."

1 Piet. 1:23: "Te olette uudestisyntyneet, ette katoavasta, vaan katoamattomasta siemenestä, Jumalan elävän ja pysyvän sanan kautta."

Gal. 3:2: "Tämän vain tahdon saada teiltä tietää: lain teoistako saitte Hengen vai uskossa kuulemisesta?"

Kastekin tapahtuu syntien anteeksisaamiseksi ja on sen tähden myös uudestisyntymisen peso ja Pyhän Hengen uudistus.

Apt. 2:38: "Niin Pietari sanoi heille: 'Tehkää parannus (= muuttakaa mielenne) ja ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksisaamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan.'"

Apt. 22:16: "Ja nyt, mitä viivyttelet? Nouse, huuda avuksi hänen nimeänsä ja anna kastaa itsesi ja pestä pois syntisi."

Tiit. 3:5: "Pelasti hän meidät, ei vanhurskaudessa tekemiemme tekojen ansiosta, vaan laupeutensa mukaan uudestisyntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta."

Ehtoollisessa annetaan meille Kristuksen ruumis ja veri. Samoin senkään tarkoituksena ei ole mikään muu kuin syntien anteeksisaamisen julistaminen ja sinetöinti, kuten asetussanat todistavat: "Teidän edestänne annettu" ja "Teidän edestänne vuodatettu syntienne anteeksisaamiseksi" (Luuk. 22:19,20; Matt. 26:28) ja: "Tämä malja on uusi liitto minun veressäni" (1 Kor. 11:23; Jer. 31:31-34 "Uusi liitto").

22. Jumala on luvannut antaa Kristuksen hankkiman armon ja autuuden ainoastaan säättämiensä ulkonaisten välineiden kautta. Niinpä kristillisen kirkon ei tule pitää sille uskottuja armonvälineitä vain omana hyvänä, vaan sen tulee mennä

kaikkeen maailmaan ja saarnata evankeliumia ja jakaa sakramentteja.

Matt. 28:19, 20: "Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskenyt teidän pitää. Ja katso, minä olen teidän kansanne joka päivä maailman loppuun asti."

Mark. 16:15,16: "Ja hän sanoi heille: 'Menkää kaikkeen maailmaan ja saarnatkaa evankeliumia kaikille luoduille. Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.'"

Tästä samasta syystä kotimaisetkaan seurakunnat eivät saa unohtaa, ettei ole mitään muuta tapaa voittaa sieluja seurakuntaan ja säilyttää heidät siinä, kuin pitää käsillä ja käyttää Jumalan säätämiä armonvälineitä uskollisesti ja ahkerasti. Kaikki välineet, jotka eivät ole Jumalan sanan käyttöä eivätkä palvele sitä, hylkäämme "uusina keinoina", epäkirkollisina toimintamuotoina. Ne eivät rakenna, vaan vahingoittavat kirkkoa.

23. Hylkäämme vaarallisena harhana opetuksen, jonka mukaan Jumala ei antaisi Henkeään ja armoa säätämiensä ulkonaisten välineiden kautta, vaan välittömällä armonvaikutuksella. Tämä harha perustaa syntien anteeksisaamisen eli vanhurskautuksen kuvitellulle "vuodatetulle armolle", siis jollekin ihmisessä olevalle ominaisuudelle. Siten se ottaa uudestaan käyttöön paavilaisen teko-opin. Tämä harha jakoi kerran uskonpuhdistuksen kirkon kahtia.

KIRKOSTA

24. Me uskomme, että maailmassa on yksi pyhä kristillinen kirkko. Sen pää on Kristus ja hän kokoaa, ylläpitää ja hallitsee sitä evankeliumillaan.

Kristillisen kirkon jäseniä ovat kristityt eli kaikki ne, jotka Jumalan edessä ovat epätoivoisia omasta vanhurskaudestaan ja uskovat, että Jumala antaa heille synnit anteeksi Kristuksen

tähden. Sanan varsinaisessa merkityksessä ainoastaan uskovat ovat kristillinen kirkko.

Apt. 5:14: "Ja yhä enemmän karttui niitä, jotka uskoivat Herraan, sekä miehiä että naisia suuret joukot."

Apt. 26:18: "...avaamaan heidän silmänsä, että he kääntyisivät pimeydestä valkeuteen ja saatanaan vallasta Jumalan tykö ja saisivat uskomalla minuun synnit anteeksi ja perintöosan pyhitettyjen joukossa."

Keneltäkään, joka uskoo Pyhän Hengen vaikutuksesta evankeliumin eli kristillisen vanhurskautusopin, ei saa evätä kristillisen kirkon jäsenyyttä. Kenenkään, jonka sydämessä tätä uskoa ei ole, ei taasen saa katsoa olevan kristillisen kirkon jäsen. Vaikka epäuskoinen olisikin seurakunnan ulkonaisessa yhteydessä ja vaikka hänellä jopa olisi opetusvirka tai muita virkoja, hän ei ole kirkon jäsen, vaan kiusaaja asuu ja vaikuttaa hänessä.

Ef. 2:2: "...te ennen vaelsitte tämän maailman menon mukaan, ilmvallan hallitsijan, sen hengen hallitsijan mukaan, joka nyt tekee työtään tottelemattomuuden lapsissa."

Näin opettavat luterilaiset Tunnustuskirjammekin: "Onhan ilmeistä, että jumalattomat ovat perkeleen vallan alaisia ja perkeleen valtakunnan jäseniä, mm kuin Paavali Ef. 2. luvussa opettaa sanoessaan 'perkeleen tekevän työtään tottelemattomuuden lapsissa'. " (Tunnustuskirjat, s. 129).

25. Ainoastaan usko evankeliumiin tekee kristillisen kirkon jäseneksi. Tämä usko on ihmissilmälle näkymätön. Jumala yksin tietää sen.

1 Kun. 8:39: "Sinä yksin tunnet kaikkien ihmislasten sydämet."

Apt. 1:24: "Herra, sinä joka kaikkien sydämet tunnet."

2 Tim. 2:19: "Herra tuntee omansa."

Niinpä kristillinen kirkko on täällä maailmassa näkymätön ja pysyy näkymättömänä viimeiseen päivään asti.

Luuk. 17:20: ”Ja kun fariseukset kysyivät häneltä, milloin Jumalan valtakunta oli tuleva, vastasi hän heille ja sanoi: ”Ei Jumalan valtakunta tule nähtävällä tavalla.”

Kol. 3:3,4: ”Teidän elämänne on kätkeytyä Kristuksen kanssa Jumalassa; kun Kristus, meidän elämämme ilmestyy, silloin tekin hänen kanssaan ilmestytte kirkkaudessa.”

Jotkut luterilaiset puhuvat nykyisin kirkon kahdesta puolesta nimittämällä armonvälineitä kirkon ”näkyväksi puoleksi”. Nyt tosin armonvälineet ja kirkko kuuluvat välttämättä yhteen, koska armonvälineet synnyttävät ja säilyttävät kirkon. Mutta armonvälineet eivät silti ole osa kirkkoa. Sillä kirkko sanan varsinaisessa merkityksessä muodostuu vain uskovista ihmisistä.

Ef. 2:19,20: ”Niin ette siis enää ole vieraita ettekä muukalaisia, vaan te olette pyhien kansalaisia ja Jumalan perhettä, apostolien ja profeettojen perustukselle rakennettuja, kulmakivenä itse Jeesus Kristus.”

Apt. 5:14: ”Ja yhä enemmän karttui niitä, jotka uskoivat Herraan, sekä miehiä että naisia suuret joukot.”

Ettemme antaisi tukea sellaiselle ajatukselle, että kirkko sanan varsinaisessa merkityksessä olisi ulkonainen laitos, nimittämme yhä edelleen armonvälineitä kirkon ”tuntomerkeiksi”. Samoin kuin vehnää kasvaa vain siellä, minne sitä on kylvetty, niin kirkkokin on löydettävissä vain sieltä, missä Jumalan sana on käytössä.

26. Kirkosta, kaikkien uskovien näkymättömästä yhteydestä, opetamme, ettei se ole olemassa ainoastaan niiden ulkonaisten kirkkoyhteisöjen piirissä, jotka opettavat Jumalan sanan kaikissa kohdin puhtaasti, vaan sitä on sielläkin, missä harhojen ohella on vielä jäljellä niin paljon Jumalan sanaa, että ihmisiä voi tulla synnintuntoon ja uskoon syntien anteeksisaamiseen, jonka Kristus on kaikille ihmisille ansainnut.

Mark. 16:16: ”Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.”

Luuk. 17:(15) 16: ("Mutta yksi heistä, kun näki olevansa parannettu, palasi takaisin ja ylisti Jumalaa suurella äänellä) ja lankesi kasvoilleen hänen jalkojensa juureen ja kiitti häntä; ja se mies oli samarialainen."

Joh. 4:25: "Nainen, sanoi hänelle: 'Minä tiedän, että Messias on, tuleva, hän, jota sanotaan Kristukseksi; kun hän tulee, ilmoittaa hän meille kaikki.'"

Nämä kaksi jälkimmäistä kohtaa puhuvat samarialaisista.

27. Paikalliskirkot eli paikallisseurakunnat. Pyhä Raamattu ei puhu kuitenkaan ainoastaan tästä yhdestä kirkosta, joka käsittää kaikki uskovat kaikilla paikkakunnilla, vaan se puhuu kirkoista (= seurakunnista) myös monikossa, nimittäin paikalliskirkoista.

Matt. 16:18: "Tälle kalliolle minä rakennan seurakuntani" (= näkyvätön seurakunta.)

Joh. 10:16: "On oleva yksi lauma ja yksi paimen."

Paikalliskirkoista: 1 Kor. 16:19: "Aasian seurakunnat tervehdivät teitä. Monet tervehdykset Herrassa lähettävät teille Akylas ja Priskilla sekä heidän kodissaan kokoontuva seurakunta." 1 Kor. 1:2: "Korintossa olevalle Jumalan seurakunnalle, Kristuksessa Jeesuksessa pyhitetyille, jotka ovat kutsutut ja pyhät, ynnä kaikille, jotka avuksi huutavat meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeä kaikissa paikkakunnissaan, niin omisaaan kuin meidänkin." Apt. 8:1: "Ja sinä päivänä nousi suuri vaino Jerusalemin seurakuntaa vastaan."

Mutta tästä ei seuraa, että olisi olemassa kahta eri lajia olevia kirkkoja. Paikalliskirkotkin näet, sikäli kuin ne ovat kirkkoja, muodostuvat ainoastaan uskovista. Se käy selvästi ilmi paikalliskirkkojen kirjeosoitteista.

1 Kor. 1: 2: "Korintossa olevalle Jumalan seurakunnalle, Kristuksessa Jeesuksessa pyhitetyille, jotka ovat kutsutut ja pyhät."

Room. 1:7: "Kaikille Roomassa oleville Jumalan rakkaille, kutsutuille pyhille."

Ulkonaista joukkoa, johon uskovien ohella on sekaantunee- na myös ulkokullattuja, sanotaan kirkoksi vain sanan epävarsi- naisessa merkityksessä.

Matt. 13:47-50: "Taivasten valtakunta on nuotan kaltainen, joka heitettiin mereen ja kokosi kaikkinaisia kaloja. Ja kun se tuli täyteen, vetivät he sen rannalle, istuutuivat ja kokosivat hyvät astioihin, mutta kelvottomat he viskasivat pois. Näin on käyvä maailman lopussa; enkelit lähettävät ja erottavat pahat vanhurskaista ja heittävät heidät tuliseen pätsiin; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys."

Matt. 13:24-30: "Taivasten valtakunta on verrattava mieheen, joka kylvi hyvän siemenen peltoonsa. Mutta ihmisten nukkuessa hänen vihamiehensä tuli ja kylvi lustetta nisun sekaan ja meni pois. Ja kun laiho kasvoi ja teki hedelmää, silloin lustekin tuli näkyviin. Niin perheenisännän palvelijat tulivat ja sanoivat hänelle: 'Herra, etkö kylvänyt peltoosi hyvää siementä? Mistä siihen sitten on tullut lustetta?' Hän sanoi heille: 'Sen on vihamies tehnyt.' Niin palvelijat sanoivat hänelle: 'Tahdotko, että menemme ja kokoamme sen?' Mutta hän, sanoi: 'En, etette lustetta kootessanne nyhtäisi sen mukana nisuakin. Antakaa molempien kasvaa elonleikkuseen asti; ja, elonaikana minä sanon leikkuumiehille: Kootkaa ensin luste ja sitokaa se kimppuihin poltettavaksi, mutta nisu korjattaa minun aittaani.'"

Matt. 13:38-43: "Pelto on maailma; hyvä siemen ovat valtakunnan lapset, mutta lusteet ovat pahan lapset. Vihamies, joka ne kylvi on perkele; elon aika on maailman loppu, ja leikkuumiehet ovat enkelit. Niin kuin lusteet kootaan ja tulessa poltetaan, niin on tapahtuva maailman lopussa. Ihmisen Poika lähettää enkelinsä ja he kokoavat hänen valtakunnastaan kaikki, jotka ovat pahennukseksi ja jotka tekevät laittomuutta, ja heittävät heidät tuliseen pätsiin; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys. Silloin vanhurskaat loistavat Isänsä valtakunnassa niin kuin aurinko. Jolla on korvat, se kuulkoon."

28. Jumala on säätänyt, että kristillisessä kirkossa opetetaan ja uskotaan ainoastaan hänen sanaansa sekoittamatta siihen ihmisoppeja.

1 Piet. 4:11: "Jos joku puhuu, puhukoon niin kuin Jumalan sanoja."

Joh. 8:31,32: "Niin Jeesus sanoi niille juutalaisille, jotka uskoivat häneen: 'Jos te pysytte minun sanassani, niin te totisesti olette minun opetuslapsiani; ja te tulette tuntemaan totuuden ja totuus on tekevät teidät vapaiksi.'"

1 Tim. 6:3,4: "Jos joku muuta oppia opettaa eikä pitäydy meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen terveisiin sanoihin eikä siihenoppiin, joka on jumalisuuden mukainen, niin hän on paisunut eikä ymmärrä mitään, vaan on riitakysymyksiä ja sanakiistojen kipeä..."

Sen tähden kaikkia kristittyjä koskee Jumalan käsky tehdä ero oikeauskoisen ja harhauskoisen kirkkoyhteisön välillä.

Matt. 7:15: "Kavahtakaa vääriä profeettoja, jotka tulevat teidän luoksenne lammastenvaatteissa, mutta sisältä ovat raatelevaisia susia."

Samoin kaikkia kristittyjä koskee Jumalan käsky olla kirkollisessa yhteydessä vain oikeauskoisten yhteisöjen kanssa ja lähteä harhauskoisista yhteisöistä, jos he ovat niihin jo eksyneet.

Room. 16: 17: "Mutta minä kehotan teitä, veljet, pitämään silmällä niitä, jotka saavat aikaan erimielisyyttä ja pahennusta vastoin sitä oppia, jonka te olette saaneet; vetäytykää pois heistä."

Hylkäämme unionismin eli kirkollisen yhteyden niiden kanssa, jotka pitäytyvät väärään oppiin. Sillä se on tottelemattomuutta Jumalan säättämystä kohtaan ja aiheuttaa hajaannusta kirkossa.

Room. 16:17: katso yllä.

2 Joh. 9,10: "Kuka ikinä menee edemmäksi eikä pysy Kristuksen opissa, hänellä ei ole Jumalaa; joka siinä opissa pysyy, hänellä on sekä Isä että Poika. Jos joku tulee teidän luoksenne eikä tuo mukanaan tätä oppia, niin älkää ottako häntä huoneeseenne älkääkä sano ko häntä tervetulleeksi."

Lisäksi unionismi tuo mukanaan ainaisen uhan menettää tykkänään Jumalan sana.

2 Tim. 2:17-21: "Heidän puheensa jäytää ympäristöään niinkuin syöpä. Niitä ovat Hymeneus ja Filetus, jotka ovat totuudesta eksyneet, kun sanovat,, että ylönousemus jo on tapahtunut, ja he turmelevat useiden uskon. Kuitenkin Jumalan vahva perustus pysyy lujana, ja siinä on tämä sinetti: 'Herra tuntee omansa' ja: 'Luopukoon vääryydestä jokainen, joka Herran nimeä mainitsee'. Mutta suuressa talossa 'ei ole ainoastaan kulta- ja hopea-astioita, vaan myös puu- ja saviastioita, ja toiset ovat jaloa, toiset halpaa käyttöä varten. Jos nyt joku puhdistaa itsensä tämänkaltaisista, tullee hänestä astia jaloa käyttöä varten, pyhitetty, isännälleen hyödyllinen, kaikkiin hyviin tekoihin valmis."

29. Kirkkoa ei tee oikeaoppiseksi sen pelkkä nimi eikä myöskään pelkkä ulkonainen velvoitus oikeaoppiseen tunnustukseen, vaan se oppi, jota tosiasiallisesti opetetaan kirkon saarnatuoleista, teologisissa oppilaitoksissa ja julkaisuissa. Sitävastoin kirkko ei menetä oikeaoppista luonnettaan tilapäisen harhan tähden, mikäli sitä vastaan taistellaan ja se oppikurin avulla poistetaan.

Apt. 20:30: "Teidän omasta joukostanne nousee miehiä, jotka vääää puhetta puhuvat, vetääkseen opetuslapset mukaansa. Valvokaa sen tähden..."

1 Tim. 1:3: "Niin kuin minä Makedoniaan lähtiessäni kehotin sinua jäämään Efesoon, käskeäksesi eräitä kavahtamaan, etteivät vieraita oppeja opettaisi."

30. Kaikkien kristillisten oikeuksien ja velvollisuuksien varsinaiset ja alkuperäiset omistajat. Koska kristityt ovat kirkko, on itsestään selvää, että ainoastaan he alunperin omistavat kaikki hengelliset lahjat ja oikeudet. Tästä pyhä Paavali muistuttaa kaikkia uskovia sanomalla: "Kaikki on teidän" ja Kristus itse lupaa taivaanvaltakunnan avaimet kaikille uskovilleen.

1 Kor. 3:21,22: "Älköön siis kukaan kerskatko ihmisistä; sillä kaikki on teidän, teidän on Paavali ja Apollos ja Keefas, teidän on maailma ja elämä ja kuolema, nykyiset ja tulevaiset, kaikki on teidän."

Matt. 16:13-19: "Kun Jeesus tuli Filippuksen Kesarean tienoille, kysyi hän opetuslapsiltaan sanoen: 'Kenen ihmiset sanovat Ihmisen Pojan olevan?' Niin he sanoivat: 'Muutamat Johannes Kastajan, toiset Eliaan, toiset taas Jeremiaan tahi jonkun muun profeetoista.' Hän sanoi heille: 'Kenenkä te sanotte minun olevan?' Simon Pietari vastasi ja sanoi: 'Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika.' Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: 'Autuas olet sinä, Simon, Joonaan Poika, sillä ei liha eikä veri ole sitä sinulle ilmoittanut, vaan minun Isäni, joka on taivaissa. Ja minä sanon sinulle: sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan seurakuntani, ja tuonelan portit eivät sitä voita. Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet, ja minkä sinä sidot maan päällä, se on oleva sidottu taivaissa, ja minkä sinä päästät maan päällä, se on oleva päästetty taivaissa.'"

Matt. 18:17-20: "Mutta jos hän (= rikkova veli) ei kuule heitä, niin ilmoita seurakunnalle. Mutta jos hän ei seurakuntaakaan kuule, niin. olkoon hän sinulle, niin kuin olisi pakana ja publikaani. Totisesti minä sanon teille: kaikki, minkä te sidotte maan päällä, on oleva sidottu taivaassa; ja kaikki, minkä te päästätte maan päällä, on oleva päästetty taivaassa. Vielä minä sanon teille: jos kaksi teistä maan päällä keskenään sopii mistä tahansa, että he sitä anovat, niin he saavat sen minun Isältäni, joka on taivaassa. Sillä missä kaksi tahi kolme on kokoontunut minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellensä."

Joh. 20:22,23: "Ja tämän sanottuaan hän puhalsi heidän päällensä ja sanoi heille: 'Ottakaa Pyhä Henki. Joiden synnit te anteeksi annatte, niille ne ovat anteeksi annetut; joiden synnit te pidätätte, niille ne ovat pidätetyt.'"

Kristus on antanut kaikille uskoville tehtäväksi saarnata evankeliumia ja jakaa sakramentteja.

Matt. 28:19-20: "Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskenyt teidän pitää. Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti."

1 Kor. 11:23-25: "Sillä minä olen saanut Herralta sen, minkä myös olen teille tiedoksi antanut, että Herra Jeesus sinä yönä, jona hänet kavallettiin, otti leivän, kiitti, mursi ja sanoi: 'Tämä on, minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan; tehkää tämä minun muistokseni'. Samoin hän otti myös maljan aterian jälkeen ja sanoi: 'Tämä malja on uusi liitto minun veressäni; niin usein kuin te juotte, tehkää se minun muistokseni.'"

Edellä esitetyn nojalla hylkäämme kaikki opit, jotka katsovat tämän vallan tai vaikkapa vain sen osan kuuluvan alunperin tietyille yksilöille tai yhteisöille, kuten paaville, piispoille, pappissäädylle, maallisille vallanpitäjille, kirkolliskokouksille, synodeille tms. Kun yksityiset henkilöt ryhtyvät hoitamaan kirkon julkisia virkoja, se tapahtuu oikealla tavalla siten, että hengellisten oikeuksien alkuperäiset omistajat siirtävät oikeuden heille. Viranhoito pysyy uskovien valvonnassa.

Kol. 4:17: "Ja sanokaa Arkippukselle: 'Ota vaari virasta, jonka olet saanut Herrassa, että sen täysin toimitat!'"

Kaikilla kristityillä on luonnollisesti myös opin (puhtauden) arvostelu-oikeus ja -velvollisuus, ei tosin omien ajatustensa, vaan Jumalan sanan mukaan.

1 Joh. 4:1: "Rakkaani, älkää jokaista henkeä uskoko, vaan koetelkaa henget, ovatko ne Jumalasta; sillä monta väärää profeettaa on lähtenyt maailmaan."

1 Piet. 4:11: "Jos joku puhuu, puhukoon niinkuin Jumalan sanoja."

JULKISESTA SAARNAVIRASTA

31. Julkisella saarnaviralla ymmärrämme Jumalan sanan saarnaa ja sakramenttien hoitoa kristillisen seurakunnan toimaksiannosta. Tästä virasta opetamme, että se on jumalallinen järjestys. Toisin sanoen, jollakin paikkakunnalla asuvien kristittyjen ei tule käyttää armonvälineitä ainoastaan yksityisesti ja perhepiirissä eikä myöskään ainoastaan uskonveljellisessä seurustelussa, vaan jumalallisen järjestyksen mukaan heidän tulee huolehtia myös siitä, että Jumalan sana julkisesti saarnataan ja sakramentit hoidetaan Kristuksen asetuksen mukaisesti heidän keskuudessaan saarnavirkaan kykenevien henkilöiden toimesta, joiden ominaisuudet ja virkatehtävät on määrätty tarkoin Raamatussa.

Yksityisestä sanankäytöstä:

Joh. 5:39: "Tutkikaa Kirjoituksia, sillä teillä on mielestänne niissä iankaikkinen elämä, ja ne juuri todistavat minusta." ⁸

Ef. 6:4: "Ja te isät, älkää kiihottako lapsianne vihaan, vaan kasvattakaa heitä Herran kurissa ja nuhteessa."

Kol. 3:16: "Runsaasti asukoon teissä Kristuksen sana: opettakaa ja neuvokaa toinen toistanne kaikessa viisaudessa, psalmeilla, kiitosvirillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten kiitollisesti Jumalalle sydämissänne."

Julkisesta saarnavirasta

⁸) Lutherin käännöksen mukaan, joka on alkukielen mukainen ja vastaa paremmin tekstiyhteyttä kuin Kirkkoraamatun käännös.

Tiit. 1:5: "Minä jätin sinut Kreetaan sitä varten, että järjestäisit, mitä vielä jäi järjestämättä, ja asettaisit niin kuin minä sinulle määräsin, joka kaupunkiin vanhimmat."

Apt. 14: 23: "Ja kun he olivat valinneet heille vanhimmat jokaisessa seurakunnassa, niin he rukoillen ja paastoten jättivät heidät Herran haltuun, johon he nyt uskoivat."

Apt. 20:28: "Ottakaa siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät pannut kaitsijoiksi, paimentamaan Herran seurakuntaa, jonka hän omalla verellensä on itselleen ansainnut."

2 Tim. 2:2: "Ja minkä olet kuullut minulta ja minkä monet ovat todistaneet, usko se luotettaville miehille, jotka sitten ovat soveliaita muitakin opettamaan!"

32. Julkisella saarnaviralla, vaikka se on jumalallinen järjestys, ei ole kuitenkaan mitään muuta valtaa kuin Jumalan sanan valta.

1 Piet. 4:11: (katso edellä kohta 30).

Toisin sanoen kristittyjen velvollisuus on osoittaa ehdotonta kuuliaisuutta saarnaviralle, milloin tahansa ja niin usein kuin saarnaaja julistaa Jumalan sanaa.

Hebr. 13:17: "Muistakaa johtajianne, jotka ovat puhuneet teille Jumalan sanaa; katsokaa, kuinka heidän vaelluksensa on päättynyt, ja seurakaa heidän uskoansa."

Luuk. 10:16: "Joka kuulee teitä, se (kuulee minua, ja joka hylkää teidät, hylkää minut; mutta joka hylkää minut, hylkää hänet, joka on minut lähettänyt."

Mutta mikäli saarnaaja ylittää Jumalan sanan opetuksessaan ja määräyksissään, niin kristittyjen velvollisuutena ei ole pysyäkseen kuuliaisina Kristukselle osoittaa kuuliaisuutta, vaan heidän velvollisuutenaan on kieltäytyä kuuliaisuudesta.

Matt. 23: 8: "Mutta te älkää antako kutsua itseänne rabbiksi, sillä yksi on teidän opettajanne, ja te olette kaikki veljiä."

Hylkäämme sen tähden harhan, joka lukee julkiselle saarnaviralle mahtioikeuden vaatia alistumista asioissa, joita Kristus ei ole käskenyt.

33. Virkaanvihkimyksestä (ordinaatiosta) ope-
tamme, ettei se ole jumalallinen, vaan suositeltava kirkollinen
järjestys.

Tunnustuskirjat: "Samaa todistaa aivan yleinen kirkollinen tapakin. Ennen vanhaanhan kansa valitsi seurakunnanpaimenensa ja piispan-
sa; sitten saapui joko saman tai naapuriseurakunnan piispa, joka kät-
ten päällepanemisella vahvisti valitun virkaan, - virkaanvihkimyk-
seen ei mitään muuta kuulunutkaan kuin tällainen hyväksyminen."
(Paavin valta ja yliherruus, § 70, s. 282).

KIRKOSTA JA VALTIOSTA

34. Vaikkakin kirkko ja valtio ovat kumpikin Jumalan jär-
jestyksiä, niin ei niitä silti saa sekoittaa toisiinsa. Kirkolla ja
valtiolla on aivan eri tarkoitus. Kirkon avulla Jumala haluaa
tehdä ihmiset autuaiksi. Sen tähden kirkkoa sanotaan uskovien
"äidiksi".

Gal. 4:26: "Mutta se Jerusalem, joka ylhäällä on, on vapaa, ja se on
meidän äitimme."

Valtion avulla Jumala haluaa pitää ihmisten kesken yllä ul-
konaista järjestystä, jotta "voisimme viettää rauhallista ja hil-
jaista elämää" (1 Tim. 2:2).

Myös kirkon ja valtion käyttämät keinot päämääränsä saa-
vuttamiseksi ovat sen tähden täysin erilaisia.

Kirkko ei saa käyttää mitään muuta keinoa kuin Jumalan sa-
nan saarnaa.

Joh. 18:11,36: "Niin Jeesus sanoi Pietarille: 'Pistä miekkasi tuppeen.
Enkö minä joisi sitä maljaa, jonka Isä on minulle antanut?'...Jeesus
vastasi (Pilatukselle): 'Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta;
jos minun kuninkuuteni olisi tästä maailmasta, niin minun palvelijani
olisivat taistelleet, ettei minua olisi annettu juutalaisten käsiin; mutta
nyt minun, kuninkuuteni ei ole täältä!'"

2 Kor. 10:4: "Sillä meidän sota-aseemme eivät ole lihalliset."

Valtio sitä vastoin antaa ulkonaisia, ajallista elämää koskevia lakeja ja sillä on niiden toteuttamiseksi oikeus käyttää myös miekkaa ja muita ruumiillisia rangaistuksia.

Room. 13:4: "Sillä se (esivalta) on Jumalan palvelija sinulle hyväksi. Mutta jos pahaa teet, niin pelkää, sillä se ei miekkaa turhaan kannan, koska se on Jumalan palvelija, kostaja sen rankaisemiseksi, joka pahaa tekee."

Hylkäämme sen tähden niiden toimintakeinot, jotka halusivat käyttää valtion ulkonaista valtaa "kirkon parhaaksi" ja jotka siten tekevät kirkosta maallisen vallan. Samoin hylkäämme niiden toimintakeinot, jotka halutessaan hallita Jumalan sanalla valtiota tekevät siitä kirkon.

IANKAIKKISESTA VALITSEMUKSESTA

35. Armovalitsemuksella ymmärrämme tätä totuutta: Jumala on kaikki ne, jotka täällä ajassa yksin Jumalan armosta, Kristuksen tähden ja armonvälineiden vaikutuksesta tulevat uskoon, vanhurskautetaan, pyhitetään ja säilyvät uskossa loppuun asti, jo iankaikkisuudesta aivan samasta syystä, nimittäin armosta, Kristuksen tähden ja armonvälineitä käyttäen, varustanut lahjoillaan: uskolla, vanhurskautuksella, pyhittämisellä ja uskossa säilymisellä.

Seuraavista kohdista havaitsemme, että tämä on Raamatun oppi:

Ef. 1:3-7: "Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka on siunannut meitä taivaallisissa kaikella hengellisellä siunauksella Kristuksessa, niinkuin hän ennen maailman perustamista oli hänessä valinnut meidät olemaan pyhät ja nuhteettomat hänen edessään, rakkaudessa, edeltäpäin määräten meidät lapsuteen, hänen yhteyteensä Jeesuksen Kristuksen kautta, hänen oman tahtonsa mieluusiosion mukaan, sen armonsa kirkkauden kiitokseksi, minkä hän, on lahjoittanut meille siinä rakastetussa, jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, rikkomusten anteeksisaaminen, hänen armonsa rikkauden mukaan."

2 Tess. 2:13,14: "Mutta me olemme velvolliset aina kiittämään Jumalaa teidän tähtenne, veljet, te Herran rakastetut, sentähden, että Jumala alusta alkaen valitsi teidät pelastukseen Hengen pyhityksessä ja uskossa totuuteen. Siihen hän on myös kutsunut teidät meidän evankeliumimme kautta, omistamaan meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kirkkauden."

Apt. 13:48: "Sen kuullessaan pakanat iloitsivat ja ylistivät Herran sanaa ja uskoivat, kaikki, jotka olivat säädettyt iankaikkiseen elämään."

Room. 8:28-30: "Mutta me tiedämme, että kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat, niiden, jotka hänen aivoituksensa mukaan ovat kutsutut. Sillä ne, jotka hän on edeltäntunut, hän on myös edeltämäärännyt Poikansa kuvan kaltaisiksi, että hän olisi esikoinen monien veljien joukossa; mutta jotka hän on edeltämäärännyt, ne hän on myös kutsunut; ja jotka hän on kutsunut, ne hän on myös vanhurskauttanut; mutta jotka hän on vanhurskauttanut, ne hän on myös kirkastanut."

2 Tim. 1:9: Jumala "on meidät pelastanut ja kutsunut pyhällä kutsuimuksella, ei meidän tekojemme mukaan, vaan oman aivoituksensa ja armonsa mukaan, joka meille on annettu Jeesuksessa Kristuksessa ennen ikuisia aikoja".

Matt. 24:22-24: "Ja ellei niitä päiviä olisi lyhennetty, ei mikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden ne päivät lyhennetään. Jos silloin joku sanoo teille: 'Katso, täällä on Kristus', tahi: 'Tuolla', niin älkää uskoko. Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että eksyttävät, jos mahdollista, valitutkin."

(Vrt. Yksimielisyyden ohje: "Jumalan iankaikkinen armovalinta eli *predestinatio*, toisin sanoen Jumalan määräämys autuuteen sitävastoin ei koske samanaikaisesti hurskaita ja jumalattomia, vaan ainoastaan Jumalan lapsia, jotka ovat valitut ja määrättyt iankaikkiseen elämään 'ennen maailman perustamista', niinkuin Paavali sanoo Efesolaiskirjeensä 1. luvussa: Hän on valinnut meidät Kristuksessa Jeesuksessa ja 'määrännyt meidät lapseuteen'... Eikä Jumala tässä neuvossaan, neuvonpäätyksessään ja ennaltamääräämyksessään ole valmistanut autuutta vain ylimalkaisesti, vaan hän on niin kaikkia kuin jokaista yksityistäkin valittua, Kristuksen kautta autuaaksitulevaa arnessa muistanut, autuuteen valinnut sekä myös säättänyt, että hän juuri heidät tällä mainitulla tavalla tahtoo armollaan, lahjoillaan ja vaikutuksellaan saattaa siihen, heitä auttaa, edistää, vahvistaa ja

varjella." (Tunnustuskirjat, s. 554 ss., §§ 5, 23. Ks. myös § 8 kohdassa 36.)

36. Sen tähden hylkäämme raamatunvastaisena harhana, kun opetetaan, ettei Jumalan armo ja Kristuksen ansio olisikaan armovalitsemuksen ainoa aihe, vaan että Jumala olisi sen lisäksi havainnut meissä jotakin hyvää, joka olisi taivuttanut tai saattanut Jumalan valitsemaan meidät; sanottakoonpa sitä hyvää "hyviksi teoiksi", "oikeaksi suhtautumiseksi", "oikeaksi ratkaisuksi", "tahallisen vastustuksen sikseen jättämiseksi" tai miksikä muuksi tahansa. Raamattu ei myöskään opeta valitsemuksen tapahtuneen huomioon ottamalla usko tai uskon nojalla, ikään kuin valittujen usko olisi asetettava heidän valitsemuksensa edelle; vaan Raamatun mukaan se usko, joka valituilla on täällä ajassa, kuuluu niihin hengellisiin lahjoihin, jotka Jumala on antanut heille iankaikkisella valitsemuksellaan. Sillä Raamattu opettaa Apt. 13:48: "Ja uskoivat, kaikki, jotka olivat säädetyt iankaikkiseen elämään." Luterilainen tunnustuksemme todistaa myös:

"Jumala iankaikkisessa valitsemuksessaan taas ei ainoastaan edeltäne ja -tiedä valittujen autuutta, vaan se on myös Jumalan armollisen tahdon ja mielisuosion ansiosta Kristuksessa se peruste, joka autuudestamme ja kaikesta, mikä on yhteydessä sen kanssa, huolehtii, sen vaikuttaa, sitä auttaa ja edistää. Juuri sille onkin meidän autuutemme niin lujaan perustettu, etteivät 'helvetin portit' sitä voita, niin kuin on kirjoitettu: 'Minun lampaitani ei kukaan ryöstä minun kädestäni' ja taas: '-- ja uskoivat, kaikki, jotka olivat säädetyt iankaikkiseen elämään.'" (s. 555 § 8).

37. Mutta yhtä lujasti kuin pidämme kiinni siitä, että armovalinta eli edeltämäärämys autuuteen on olemassa, yhtä päättäväisesti opetamme myös: Mitään vihanvalintaa eli edeltämäärämystä kadotukseen ei ole olemassa. Raamattu

ilmoittaa selvästi sen tosiasian, että Jumalan rakkaus kadonnutta, syntistä maailmaa kohtaan on yleinen. Toisin sanoen se ulottuu poikkeuksetta kaikkiin ihmisiin, Kristus on täydellisesti sovittanut Jumalan kanssa kaikki ihmiset ja Jumala todella tahtoo että kaikki ihmiset tulevat uskoon, pysyvät siinä ja siis pelastuvat, kuten Raamattu todistaa 1 Tim. 2:4 ”Jumala tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden.” Kukaan ihminen ei huku sen tähden, että Jumala olisi määrännyt hänet iankaikkiseen kadotukseen.

Iankaikkisesta valitsemuksesta johtuu, että valitut tulevat täällä ajassa uskoon.

Apt. 13:48: (katso edellä kohta 35).

Mutta iankaikkisesta valitsemuksesta ei seuraa, että ihmiset jäävät epäuskoisiksi Jumalan sanan saarnasta huolimatta. Tätä murheellista tosiasiaa Raamattu perustelee sillä, että ihmiset itse eivät pidä itseään arvollisina iankaikkiseen elämään; he kun työntävät Jumalan sanan luotaan ja vastustavat uppiniskaisesti Pyhää Henkeä, joka haluaa saattaa täydellä todella heidätkin sanan kautta katumukseen ja uskoon.

Apt. 13:4,6; Apt. 7:51; Matt. 23:37: (katso edellä kohta 13).

38. Tosin meidän täytyy Raamatun nojalla erottaa yleinen armotahto ja armovalitseminen toisistaan. Yleinen armotahto koskee kaikkia ihmisiä. Armovalinta ei koske kaikkia, vaan ainoastaan määrättyä lukua, jonka Jumala on alusta alkaen valinnut autuuteen.

2 Tess. 2:13: (katso edellä kohta 35.).

Room. 9:27-29: ”Mutta Esaías huudahtaa Israelista: ’Vaikka Israelin lapset olisivat luvultaan kuin meren hiekka, niin pelastuu heistä vain jäännös. Sillä sanansa on Herra toteuttava maan päällä lopullisesti ja rutosti.’ Niinkuin Esaías myös on ennustanut: ’Ellei Herra Sebaot olisi jättänyt meille siementä, niin meidän olisi käynyt niinkuin Sodomian, ja me olisimme tulleet Gomorran kaltaisiksi.’”

Room. 11:7: "Miten siis on? Mitä Israel tavoittelee, sitä se ei ole saavuttanut, mutta valitut ovat sen saavuttaneet; muut ovat paatuneet."

Yleinen armostahto tulee turhennetuksi, mitä useimpiin ihmisiin tulee.

Matt. 22:14: Sillä monet ovat kutsutut, mutta harvat valitut."

Luuk. 7:30: "Mutta fariseukset ja lainoppineet tekivät turhaksi Jumalan armostuksen heitä kohtaan eivätkä ottaneet Johannekselta kastetta."

Sitä vastoin armostalitseminen saavuttaa päämääränsä kaikissa, joita se koskee.

Room. 8:28-30: (katso edellä kohta 35).

Vaikka Raamattu erottaakin yleisen armostahdon ja armostalitsemuksen toisistaan, se ei kuitenkaan aseta niitä toistensa vastakohdiksi. Raamattu päinvastoin opettaa meille, että se armo, jonka kanssa kadotukseen menevät ovat tulleet tekemisiin, on täysin vakavaksi tarkoitettu ja kääntymyksen vaikuttava armo. Sokea järkemme asettaa nämä tosin toistensa vastakohdiksi, mutta me käskemme sitä vaikenemaan. Ratkaisun tähän ristiriitaiselta näyttävään asiaan saamme iankaikkisessa elämässä.

1 Kor. 13: 12: "Sillä nyt me näemme kuin kuvastimessa, armostuksen tavoin, mutta silloin kasvoista kasvoihin; nyt minä tunnen vajavaisesti, mutta silloin minä olen tunteva täydellisesti, niinkuin minut itsenikin täydellisesti tunnetaan."

39. Edelleen, Raamattu ei ymmärrä armostalitsemuksella sitä Jumalan pelastuspäätöksen yhtä ainoata osaa, että hän johdattaa autuuteen ne, jotka pysyvät uskossa loppuun asti. Päinvastoin armostalitseminen on Raamatun mukaan sitä, että Jumala on ennen maailman perustamista sulasta armosta Kristuksen lunastustyön nojalla ottanut ja edeltämäärännyt omikseen turmeltuneesta ihmiskunnasta tietyn lukumäärän henkilöitä saat-

taakseen heidät sanan ja sakramenttien kautta uskoon ja autuuteen.

40. Raamattu opettaa, että kristittyjen tulee ja on mahdollistakin päästä perille iankaikkisesta valitsemuksestaan, kun Raamattu puhuttelee heitä valittuina ja lohduttaa heitä heidän valitsemuksellaan.

Ef. 1:4; 2 Tess. 2:13: (katso edellä kohta 35).

Mutta tämä iankaikkisen valitsemuksen henkilökohtainen tuntemus syntyy ainoastaan uskosta evankeliumiin eli uskosta siihen tosiasiaan, että Jumala on niin rakastanut maailmaa, että hän antoi ainosyntyisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä. Sillä Jumala ei ole lähettänyt Poikaansa maailmaan tuomitsemaan maailmaa, vaan hän on Poikansa elämän, kärsimyksen ja kuoleman kautta sovittanut täydellisesti koko syntisen maailman itsensä kanssa. Usko tähän totuuteen poistaa pelon, että Jumalalla voisi vieläkin olla vihan ja tuomion ajatuksia meitä kohtaan. Siten Raamattu opettaa meille Room. 8:32,33: Jumala "ei säästänyt omaa Poikaansa, vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin hänen kanssansa? Kuka voi syyttää Jumalan valittuja? Jumala on se, joka vanhurskauttaa". Raamatunmukainen on sen tähden myös Lutherin sielunhoidollinen ohje: "Katso Kristuksen haavoja ja edestäsi vuodatettua verta. Niistä loistaa edeltämääräämys." (Luther selittäessään 1 Moos. 26:9. Kootut teokset, St. Louisin laitos 11, 181). Samoin luterilainen tunnustus opettaa kristityn pääsevän tällä tavoin perille henkilökohtaisesta iankaikkisesta valitsemuksestaan: "Tätä asiaa älkäämme arvostelko järkemme mukaan, älkäämme myöskään lain tai minkään ulkonaisen uskottavuuden mukaan, älkäämme myös rohjetko tutkia Jumalan edeltämääräämysten salaisia, kätkeytyjä syvyyksiä, vaan tarkatkaamme Jumalan ilmoitettua tahtoa. Onhan hän meille ilmoittanut ja 'meille teh-

nyt tietäväksi tahtonsa salaisuuden' ja ilmisaattanut sen valkeuteen Kristuksen kautta, että sitä saarnattaisiin (Ef. 1: 9ss; 2 Tim. 1: 9s)." (Tunnustuskirjat, Yksimielisyyden ohje XI, 26, s. 557).

Varmistuaksemme oikeasta tavasta tarkastella iankaikkista valitsemusta ja päästäksemme siitä henkilökohtaiseen varmuuteen luterilainen tunnustuksemme nimenomaan esittää, ettei valitsemusta tule tarkastella "paljaaltansa" (nude), ikäänkuin Jumala olisi toimittanut vain "seuraavan katselmuksen: tämä on tuleva autuaaksi, tuo on joutuva kadotukseen" (Yksimielisyyden ohje XI, 9, s. 555), vaan Raamattu "tähdentää tätä oppia yksinomaan sen kautta opastamalla sanaan - Efesolaiskirjeen 1. luku, 1. Korinttolaiskirjeen 1. luku, kehottamalla parannukseen - 2. Timoteuskirjeen 3. luku -, vetämällä jumalisuuteen - Efesolaiskirjeen 1. luku, Johanneksen evankeliumin 15. luku -, vahvistamalla uskoa ja tekemällä meidät varmoiksi autuudestamme - Efesolaiskirjeen 1. luku, Johanneksen evankeliumin 10. luku, 2. Tessalonikalaiskirjeen 2. luku". (Yksimielisyyden ohje XI, 12, s. 556).

Lyhyesti sanoen, samoin kuin Jumala täällä ajassa vetää kristityt tykönsä evankeliumillaan, niin hän on jo iankaikkisessa valitsemuksessa lahjoittanut heille "Hengen pyhityksen ja uskon totuuteen" (2 Tess. 2:13). Jos siis Jumalan armosta uskot evankeliumin syntien anteeksisaamisesta Kristuksen tähden, niin sinun tulee olla varma siitä, että sinäkin kuulut valittujen lukuun, kuten Raamattu puhuttelee uskoviksi tulleita tessalonikalaisia valituiksi ja kiittää Jumalaa heidän valitsemuksestaan.

2 Tess. 2:13: (katso edellä kohta 35).

SUNNUNTAISTA

41. Opetamme, että Jumala on Uudessa Testamentissa poistanut sapatin ja kaikki Vanhan liiton kirkolle säätämänsä juhlapäivät, niin ettei "sapatin eikä minkään muunkaan päivän noudattaminen", ei edes minkään määrätyn viikonpäivän viettäminen ole Jumalan säätämä tai käskemä.

Kol. 2:16: "Älköön siis kukaan teitä tuomitko syömisestä tai juomisesta, älköön myös minkään juhlan tai uudenkuun tai sapatin johdosta."

Room. 14:5: "Toinen pitää yhden päivän toista parempana, toinen pitää kaikki päivät yhtä hyvinä; kukin olkoon omassa mielessään täysin varma."

(Augsburgin tunnustus XXVIII: "Kristikunnassa täytyy toki säilyttää se kristillisen vapauden oppi, että lain orjuutta ei tarvita vanhurskauttamista varten, niin kuin pyhä Paavali kirjoittaa Galatalaiskirjeensä 5. luvussa: 'Vapauteen Kristus vapautti meidät; pysykää siis lujina älkääkään antako uudestaan sitoa itseänne orjuuden ikeeseen.' Täytyyhän, toki pysyttää voimassa se evankeliumin tärkeä uskonkohta, että me ilman ansiotamme, uskon kautta Kristukseen saamme Jumalan armon, ja etemme me sitä ansaitse ihmisten säätämällä jumalanpalveluksilla.

Entä mikä on mielipiteemme sunnuntaista ja muista sellaisista kirkollisista järjestyksistä ja jumalanpalvelusmuodoista? Siihen meikäläiset vastaavat seuraavasti. Piispat ja seurakunnanpaimenet antakoot ohjeita, että seurakunnassa kaikki tapahtuu järjestyksessä, ei Jumalan armon ansaitsemiseksi eikä myös synnistä hyvityksen suorittamiseksi tai sitä varten, että tällä kaikella kahlehdittaisiin omatunnot pitämään sitä välttämättömänä jumalanpalvelusmuotona ja päättelemään, että tekevät syntiä, vaikka he pahennusta herättämättä ne rikkovatkin. Pyhä Paavali esimerkiksi antoi korinttolaisille sellaisen määräyksen, että heidän vaimojensa oli kokouksessa peitettävä pää, ja että kokouksessa saarnaajat eivät kaikki saaneet samanaikaisesti puhua, vaan järjestyksessä, kukin vuorollaan.

Tällainen järjestys sopii kristilliselle seurakunnalle rakkauden ja rauhan tähden. Seurakunnan tulee tällaisissa tapauksissa olla kuuliainen piispoille ja seurakunnanpaimenille ja noudattaa järjestystä, niin ettei olla muille pahenukseksi, ja ettei seurakunnassa ole mitään epäjärjestyksiä tai sekavuutta, kuitenkin siten, ettei omiatuntoja rasiteta pitämällä mainittuja asioita välttämättöminä autuuden saami-

seksi ja pitämällä synnintekijöinä sellaisia, jotka muille pahennusta tuottamatta rikkovat, samoin kuin kukaan ei väitä sen vaimon tekevän syntiä, joka menee ulos pää peittämättömänä.

Tällainen on siis sunnuntain, pääsiäisjuhlan, helluntain ynnä muiden näihin verrattavien juhlien vaarinotto ja viettämistapa. Kyllä ne suuresti erehtyvät, jotka ovat siinä käsityksessä, että sunnuntain sijoittaminen sapatin tilalle on välttämätön toimenpide. Onhan Pyhä Raamattu poistanut sapatin opettaessaan, että kaikki vanhan liiton jumalanpalvelusmenot saadaan evankeliumin tultua jättää sikseen. Kun kuitenkin oli välttämätöntä määrätä jokin erikoinen päivä, että kansa tietäisi, milloin se kokoontuu, kristillinen kirkko on tarkoitusta varten määrännyt sunnuntain. Se on halunnut ja tahtonutkin tehdä itämän muutoksen, että ihmisillä olisi siinä kristillisen vapauden esimerkki ja että tiedettäisiin, ettei sapatin eikä minkään muunkaan päivän noudattaminen ole välttämätön." Tunnustuskirjat, suomennos, s. 50 s, §§ 51-60,).

Sunnuntain ja muiden kirkollisten juhlapäivien vietto on kirkon kristillisessä vapaudessa käyttöön ottama järjestys.

(Augsburgin tunnustus, katso yllä. Iso Katekismus: "Mutta yksinkertaisia varten hahmotellaksemme kristillisen käsityksen siitä, mitä Jumala meiltä tässä käskyssä vaatii, huomautamme, ettemme vietä lepopäivää ymmärtäväisiä ja kokeneita kristittyjä silmälläpitäen, sillä he eivät sitä mihinkään tarvitse, vaan ensiksikin syyn ja tarpeen tähden, jota luonto opettaa ja vaatii yhteisen kansan, palvelijoiden ja palvelijattarien hyödyksi, jotka koko viikon ahertavat töissään ja askareissaan, että hekin saisivat pysyä yhden päivän kotona levätäkseen ja virkistyäkseen... Tämä, sanon minä, ei ole kuitenkaan sidottu mihinkään aikaan, niin kuin juutalaisilla; ei tule kyseeseen juuri tämä päivä taikka tuo, sillä itsessään ei mikään päivä ole toista parempi, vaan sen (= kokoontumisen kuulemaan ja tutkimaan Jumalan sanaa ja myös kiittämään Jumalaa, veisaamaan ja rukoilemaan) pitäisi toteutua joka päivä. Kun kansa kuitenkaan ei voi sitä toteuttaa, on erotettava ainakin yksi viikon päivä siihen tarkoitukseen. Jos koska vanhastaan sunnuntai on siihen määrätty, on se myös pysytettävä, että kaikki kävisi sopuisassa järjestyksessä eikä kukaan tarpeettomalla uudistuksella saisi aikaan epäjärjestystä... Ja tosiaankin on, meidän kristittyjen alituisesti näin vietettävä pyhäpäivää, harrastettava vain pyhiä asioita, toisin sanoen: joka päivä oltava Jumalan sanan parissa ja kuljetettava sitä mukanamme sekä sydämessä että huulilla. Mutta koska meillä ei aina, niin kuin sanottu, ole joutilasta aikaa, on mei-

dän käyttäminen nuorisoa varten muutamia tunteja viikossa ja koko seurakuntaa varten ainakin yksi päivä, jolloin huolehditaan yksinomaan tästä ja tarkasti käsitellään Kymmentä käskyä, Uskontunnustusta ja Isä meidän -rukousta, näin ojentaen koko elämämme Jumalan sanan mukaan." Tunnustuskirjat, s. 328, §§ 83, 85, 89).

Sellaista järjestystä kristityt eivät saa sen tähden pitää omiatuntoja sitovana, Jumalan asettamana järjestyksenä.

Kol. 2: 16: (katso yllä).

Gal. 4: 10, 11: "Te otatte vaarin päivistä ja kuukausista ja juhla-ajoista ja vuosista. Minä pelkään teidän tähtenne, että olen ehkä turhaan teistä vaivaa nähnyt."

Kuitenkin kristittyjen tulisi rakkauden ja rauhan tähden mukautua sellaiseen (yhteiseen) järjestykseen (sunnuntain ja juhlapäivien vietossa).

Room. 14:13: "Älkäämme siis enää toisiamme tuomitko, vaan päätäkää pikemmin olla panematta veljenne eteen loukkauskiveä tai langetusta."

1 Kor. 14: 40: "Mutta kaikki tapahtukoon säädyllisesti ja järjestyksessä." (Augsburgin tunnustus XXVIII, 43-5,6, katso edellä).

USKOSTA TUHATVUOTISEEN VALTAKUNTAAN ELI KILIASMISTA

42. Augsburgin tunnustuksen kanssa hylkäämme kaikenlaisen tuhatvuotisvaltakunnan opin (kiliasmi, millennialismi), nimittäin opetukset, että Kristus ilmestyisi jälleen maan päälle ennen maailman loppua tuhanneksi vuodeksi ja johtaisi kirkon maailmanherruuteen tai että ennen maailman loppua kirkolla olisi odotettavissa erityinen kukoistuksen aika tai että ennen viimeisen päivän yleistä ylösnousemusta herätettäisiin kuolleista joukko kristittyjä tai marttyyrejä kirkkauteen ja maailmanherruuteen tai että ennen maailmanloppua tapahtuisi juutalaisien koko kansaa koskeva kääntymys (Israelin lihan mukaan).

Augsburgin tunnustus: "Niin ikään opetetaan, että meidän Herramme Jeesus Kristus on viimeisenä päivänä tuleva tuomitsemaan sekä he-

rättämään kaikki kuolleet, antamaan uskoville ja valituille iankaikkisen elämän ja iankaikkisen ilon, mutta tuomitsemaan jumalattomat ja perkeleet helvettiin ja iankaikkiseen rangaistukseen... Niin ikään hyljätään tällä kohdalla myös eräät juutalaiset opit, joita nykyäänkin esiintyy ja joiden mukaan ennen kuolleiden ylösnousemusta maailmanvalta on oleva pelkkien pyhien ja vanhurskaiden käsissä, ja että nämä hävittävät kaikki jumalattomat." (Tunnustuskirjat, s. 3,0, XVII, 1-3, 5).

Selvän Raamatun nojalla tunnustamme vastoin kiliastisia käsityksiä seuraavaa:

- Kristuksen valtakunta maan päällä pysyy ristinalaisena maailman loppuun saakka.

Apt. 14:22: "Monen ahdistuksen kautta meidän pitää menemän sisälle Jumalan valtakuntaan."

Joh. 16:33: "Maailmassa teillä on ahdistus; mutta olkaa turvallisella mielellä: minä olen voittanut maailman."

Joh. 18:36: "Jeesus vastasi: 'Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta; jos minun kuninkuuteni olisi tästä maailmasta, niin minun palvelijani olisivat taistelleet, ettei minua olisi annettu juutalaisten käsiin; mutta nyt minun kuninkuuteni ei ole täältä.'"

Luuk. 9:23: "Ja hän sanoi kaikille: 'Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon joka päivä ristinsä ja seuratkoon minua.'"

Luuk. 14:27: "Joka ei kanna ristiänsä ja seuraa minua, se ei voi olla minun opetuslapseni."

Luuk. 17:20-37: "Ja kun fariseukset kysyivät häneltä, milloin Jumalan valtakunta oli tuleva, vastasi hän heille ja sanoi: 'Ei Jumalan valtakunta tule nähtävällä tavalla, eikä voida sanoa: "Katso, täällä se on", tahi: "Tuolla", sillä katso, Jumalan valtakunta on sisällisesti teissä.' Ja hän sanoi opetuslapsillensa: 'Tulee aika, jolloin te halajaisitte nähdä edes yhtä Ihmisen Pojan päivää, mutta ette saa nähdä. Ja teille sanotaan: Katso, tuolla hän on! Katso, täällä! Älkää menkö sinne älkääkä juosko perässä. Sillä niin kuin salaman leimaus loistaa taivaan äärestä taivaan ääreen, niin on Ihmisen Poika päivänänsä oleva. Mutta sitä ennen hänen pitää kärsimän paljon ja joutuman tämän sukupolven hyljittäväksi. Ja niin kuin kävi Nooan päivinä: he söivät, joivat, naivat ja menivät miehelle, aina siihen päivään asti, jona Nooa meni arkkiiin; ja vedenpaisumus tuli ja hukutti heidät kaikki. Niin myös, samoin kuin kävi Lootin päivinä: he söivät, joivat, ostivat,

myivät, istuttivat ja rakensivat, mutta sinä päivänä, jona Loot lähti Sodomasta, satoi tulta ja tulikiveä taivaasta, ja se hukutti heidät kaikki, samoin käy sinä päivänä, jona Ihmisen Poika ilmestyy. Sinä päivänä älköön se, joka katolla on ja jolla on tavaransa huoneessa, astuko alas niitä noutamaan; ja älköön myös se, joka pellolla on,, palatko takaisin. Muistakaa Lootin vaimoa! Joka tahtoo tallettaa elämänsä itselleen, hän kadottaa sen; mutta joka sen kadottaa, pelastaa sen. Minä sanon teille: sinä yönä on kaksi miestä yhdellä vuoteella; toinen korjataan talteen ja toinen jätetään. Kaksi naista jauhaa yhdessä: toinen korjataan talteen, mutta toinen jätetään.' Ja he vastasivat ja sanoivat hänelle: 'Missä, Herra?' Niin hän sanoi heille: 'Missä raato on, sinne myös kotkat kokoontuvat.'"

2 Tim. 4:18: "Ja Herra on vapahtava minut kaikesta ilkeistä ja pelastava minut taivaalliseen valtakuntaansa."

Hebr. 12:28: "Sentähden koska me saamme valtakunnan, joka ei järky, olkaamme kiittolliset."

Luuk. 18:8: "Minä sanon teille: hän toimittaa heille (= valituille) oikeuden pian. Kuitenkin, kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päältä."

- Herra ilmestyy maan päälle enää vain kerran nähtävällä tavalla, nimittäin tullessaan tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.

Matt. 24:29,30: "Mutta kohta niiden päivien ahdistuksen jälkeen aurinko pimenee, eikä kuu anna valoansa, ja tähdet putoavat taivaalta, ja taivaitten voimat järkkyvät. Ja silloin Ihmisen Pojan merkki näkyy taivaalla, ja silloin kaikki maan sukukunnat parkuvat; ja he näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suurella voimalla ja kirkkaudella."

Matt. 25:31: "Mutta kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu kirkkautensa valtaistuimelle."

2 Tim. 4:1: "Mutta minä vannotan sinua Jumalan ja Kristuksen Jeesuksen edessä, joka on tuomitseva eläviä ja kuolleita, sekä hänen ilmestymisensä että hänen valtakuntansa kautta."

2 Tess. 2:(7),8: ("Sillä laittomuuden salaisuus on jo vaikuttamassa; jähka vain tulee poistetuksi se, joka nyt vielä pidättää), niin silloin ilmestyy tuo laiton, jonka Herra Jeesus on surmaava suunsa henkyyksellä ja tuhoava tulemuksensa ilmestyksellä."

Hebr. 9: 26-28: "Muutoin hänen (= Kristuksen) olisi pitänyt kärsimän monta kertaa maailman perustamisesta asti; mutta nyt hän on yhden ainoan kerran maailmanajojen lopulla ilmestynyt, poistaak-

seen synnin uhraamalla itsensä. Ja samoin kuin ihmisille on määrätty, että heidän kerran on kuoleminen, mutta sen jälkeen tulee tuomio, samoin Kristuskin, kerran uhrattuna ottaakseen pois monien synnit, on toistamiseen ilman syntiä ilmestyvä pelastukseksi niille, jotka häntä odottavat."

- On olemassa vain yksi ainoa kuolleitten ylösnousemus.

Joh. 5:28: "Älkää ihmetelkö tätä, sillä hetki tulee, jolloin kaikki, jotka haudoissa ovat, kuulevat hänen äänensä."

Joh. 6:39,40: "Ja minun lähettäjäni tahto on se, että minä kaikista niistä, jotka hän on minulle antanut, en kadota yhtäkään, vaan herätän heidät viimeisenä päivänä. Sillä minun Isäni tahto on se, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on iankaikkinen elämä; ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä."

- Viimeisen päivän ajankohta on salattu ja pysyy salassa.

Matt. 24:42: "Valvokaa siis, sillä ette tiedä, minä päivänä teidän Herra tulee."

Matt. 25:13: "Valvokaa siis, sillä ette tieleä päivää ettekä hetkeä."

Mark. 3:32,37: "Mutta siitä päivästä tai hetkestä ei tiedä kukaan, eivät enkelit taivaassa, eikä myöskään Poika, vaati ainoastaan Isä. Olkaa varuillanne, valvokaa ja rukoilkaa, sillä ette tiedä, milloin se aika tulee."

Apt. 1:7: "Ei ole teidän asianne tietää aikoja eikä hetkiä, jotka Isä oman valtansa voimalla on asettanut."

Jos viimeinen päivä tulisi tuhannen vuoden päästä laskettuna tuhatvuotisen valtakunnan alusta, sen ajankohta ei olisi salassa.

- Juutalaisten yleistä eli koko kansaa (en masse) koskevaa kääntymystä ei tule olemaan.⁹

⁹) Juutalaisten yleisen kääntymyksen tueksi on käytetty raamatunkohtaa Room. 11:26: "... ja niin (= edellä kerrotulla tavalla) kaikki Israel on pelastuva ...". Tätä lausetta ei tule ymmärtää irrallisena, vaan koko siinä yhteydessä jossa Paavali käsittelee Israel-kysymystä luvuissa 9-11. Sana "niin" ei merkitse "sitten" vaan "siten", "sillä tavalla". Room. 9:6 Paavali sanoo: "Mutta ei niin, että Jumalan sana olisi harhaan mennyt. Sillä eivät kaikki ne, jotka ovat Israelista, ole silti Israel." Luvuissa 9-11 Paavali osoittaa, että osa lihallisesta Israelista paatuu ja osa uskoo.

Room. 11:7: ”Mitä Israel tavoittelee, sitä se ei ole saavuttanut, mutta valitut ovat sen saavuttaneet; muut ovat paatuneet.”

2 Kor. 3:14: ”Mutta heidän mieltensä paatuivat, sillä vielä tänäkin päivänä sama peite, vanhan liiton kirjoituksia luettaessa pysyy poisottamatta, sillä vasta Kristuksessa se katoaa.”

Room. 11:25: ”Sillä minä en tahdo, veljet - ettette olisi oman viisautenne varassa - pitää teitä tietämättöminä tästä salaisuudesta, että Israelia on osaksi kohdannut paatumus - hamaan siihen asti, kunnes pakanain täysi luku on sisälle tullut.”

1 Tess. 2:16: ”...(juutalaiset) estävät meitä puhumasta pakanoille heidän pelastumisekseen. Näin he yhäti täyttävät syntiensä mittaa. Viha onkin jo saavuttanut heidät, viimeiseen määräänsä asti.”

Näiden edellä esitettyjen selvien raamatunkohtien nojalla hylkäämme kaiken kiliasmin, koska se ei ainoastaan ole risti-riidassa Raamatun kanssa, vaan koska se myös synnyttää väärän kuvan Kristuksen valtakunnasta, kääntää kristittyjen toivon maallisiin tavoitteisiin ja tekee Raamatusta kristityille epäselvän kirjan.

1 Kor. 15:19: ”Jos olemme panneet toivomme Kristukseen ainoastaan tämän elämän ajaksi, niin olemme kaikkia muita ihmisiä surkuteltavammat.”

Kol. 3:2: ”Olkoon mielenne siihen, mikä ylhäällä on, älköön siihen, mikä on maan päällä.”

KRISTUKSEN VASTUSTAJASTA ELI ANTI-KRISTUKSESTA

43. Antikristuksesta opetamme, että Pyhän Raamatun Antikristusta koskevat ennustukset ovat täyttyneet roomalaisessa paavissa ja hänen valtakunnassaan.

2 Tess. 2:3-12: ”Älkää antako kenenkään vietellä itseänne millään tavalla. Sillä se päivä ei tule, ennenkuin luopumus ensin tapahtuu ja laittomuuden ihminen ilmestyy, kadotuksen lapsi, tuo vastustaja, joka korottaa itsensä yli kaiken, mitä jumalaksi tai jumaloitavaksi kut-

Uskova osa on oikea Israel "hengen mukaan". Siitä Israelista on kysymys Room. 11:26.

sutaan, niin että hän asettuu Jumalan temppeliin ja julistaa olevansa Jumala. Ettekö muista, että minä, kun vielä olin teidän tykönänne, sanoin tämän teille? Ja nyt te tiedätte, mikä pidättää, niin että hän vasta ajallansa ilmestyy. Sillä laittomuuden salaisuus on jo vaikuttamassa; jähka vain tulee tieltä poistetuksi se, mikä vielä pidättää, niin silloin ilmestyy tuo laitton, jonka Herra Jeesus on surmaava suunsa henkäyksellä ja tuhoava tulemuksensa ilmestyksellä, tuo, jonka tulemus tapahtuu saatanan vaikutuksesta valheen kaikella voimalla ja tunnusteoilla ja ihmeillä ja kaikilla vääryyden viettelyksillä niille, jotka joutuvat kadotukseen, sentähden, etteivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, voidaksensa pelastua. Ja sentähden Jumala lähettää heille väkevän eksytyksen, niin että he uskovat valheen, että kakki ne tuomittaisiin, jotka eivät ole uskoneet totuutta, vaan mielistyneet vääryyteen."

1 Joh. 2:18: "Lapsukaiset, nyt on viimeinen aika. Ja niinkuin te olette kuulleet, että Antikristus tulee, niin onkin nyt monta antikristusta ilmaantunut; siitä me tiedämme, että nyt on viimeinen aika."

Näiden ennustusten kaikkein iljettävimmätkin ja hirvittävimmmätkin piirteet ovat toteutuneet paavikunnassa:

- Antikristus istuu Jumalan temppelissä ja käyttäytyy ikään kuin olisi Jumala, 2 Tess. 2:4.

- Hän kiroaa Kristuksen evankeliumin ydinkohdan, nimitäin opin syntien anteeksisaamisesta yksin armosta, yksin Kristuksen tähden, ainoastaan uskon kautta, ilman yhdenkään ihmisen omaa ansiota tai arvollisuutta (Room. 3:20-28; Gal. 2:16). Hän tunnustaa kristillisen kirkon jäseniksi ainoastaan ne, jotka alistuvat hänen valtaansa.

- Hän paisutti antikristillisillä opeillaan koko kirkon yli äyräittänsä paisuvan virran tavoin, kunnes Jumala paljasti hänet uskonpuhdistuksen välityksellä.

Raamatun ennustusten tässä mainitut ja kaikki muutkin Antikristuksen piirteet ovat toteutuneet paavikunnassa.

(Vrt. Luterilaiset Tunnustuskirjat: "Mutta onhan ilmeistä, että Rooman paavit kannattajineen puolustavat jumalatonta oppia ja jumalattomia jumalanpalveluksia. Paavin ja hänen kannatta-

jiensa valtakuntaan sopivat täysin vastakristuksen tuntu-merkit. Paavali näet Tessalonikalaiskirjeessään kuvaillessaan vastakristusta nimittää häntä Kristuksen 'vastustajaksi, joka korottaa itsensä yli kaiken, mitä jumalaksi tai jumaloitavaksi kutsutaan, niin että hän asettuu Jumalan temppeliin ja julistaa olevansa Jumala'. Hän siis puhuu eräästä, joka hallitsee kirkossa - ei pakanallisista kuninkaista - ja tätä hän nimittää 'Kristuksen vastustajaksi', tämä kun on sommitteleva evankeliumin kanssa ristiriitaisen opin ja vaativa itselleen jumalallista arvovaltaa. Ensiksikin on ilmeistä, että paavi hallitsee kirkkoa ja että hän hengellisen arvovalan ja palvelustoimen varjolla on itselleen perustanut hallitusvaltansa. Hänhän käyttää tekosyynä näitä sanoja: 'Minä annan sinulle avaimet.' Toiseksi paavin oppi monessa suhteessa on ristiriidassa evankeliumin kanssa. Paavi vaatii itselleen jumalallista arvovaltaa kolmella linjalla. Ensiksi hän ottaa itselleen oikeuden muuttaa Kristuksen oppia ja Jumalan säätämää palvelusta ja vaatii omia jumalanpalveluksiaan pidettäväksi jumalallisina. Toiseksi hän ei ainoastaan ota itselleen valtaa päästää ja sitoa tässä elämässä, vaan ottaa itselleen oikeuden sieluihin tämän elämän jälkeenkin. Kolmanneksi: paavi ei ota alistuakseen kirkon eikä kenenkään yksityisen tuomittavaksi ja hän katsoo arvovaltansa olevan kirkolliskokousten ja koko kirkon yläpuolella. Mutta se, että ei oteta alistuakseen kirkon eikä kenenkään yksityisenkään tuomittavaksi, on itsensä jumalaksi tekemistä. Ja lopuksi: äärimmäisen julmasti hän puolustaa näitä niin kauhistavia erehdyksiä ja tätä jumalatomuutta sekä surmaa toisinajattelevia.

Kun tilanne on tällainen, on kaikkien kristittyjen varottava osallistumista paavin oppiin, pilkkaamisiin ja raakaan julmuuteen. Heidän pitää siis hyljätä ja kirotta paavi kannattajineen vastakristuksen valtakuntana, niinkuin Kristus on käskenyt: 'Kavahtakaa vääriä profeettoja'. Paavaliakin on käskenyt karttaa vääriä opettajia ja kirotta heidät; ja jälkimmäisen Korinttolaiskirjeensä 6. luvussa hän sanoo: 'Älkää antautuko kantamaan vierasta iestä yhdessä uskottomien kanssa; sillä mitä yhteyttä on valkeudella ja pimeydellä?' Paavin valta ja yliherruus, §§ 39-41. Suom. s. 278 s. Ks. myös s. 214, § 45).

Tunnustamme siis yhdessä Tunnustuskirjojen kanssa, että paavi on "todellinen lopunajan kristus eli vastakristus", (Schmalkaldenin uskonkohdat, 2 osa, IV, § 10, s. 253).

AVOIMISTA KYSYMYKSISTÄ

44. Avoimiksi kysymyksiksi voimme kristillisen opin alueella nimittää sellaisia kysymyksiä, joihin Raamattu joko ei anna vastausta lainkaan tai ei vastaa selvästi. Kristillinen oppi ei kehity eikä lisäännä yksityisten henkilöiden eikä koko kirkonkaan toimesta, vaan Jumala on päinvastoin säättänyt ja käskennyt pysymään apostolien opissa.

2 Tess. 2:15: "Niin seisokaa siis, veljet, lujina ja pitäkää kiinni niistä opetuksista, joita olette oppineet joko meidän puheestamme tai kirjeestämme."

Apt. 2:42: "Ja he pysyivät apostolien opetuksessa ja keskinäisessä yhteydessä ja leivän murtamisessa ja rukouksissa."

Avoimien kysymyksien täytyy siis jäädä avoimiksi kysymyksiksi.

Avoimia kysymyksiä eivät ole oppi kirkosta ja saarnavirasta, sunnuntaista, kiliasmista ja Antikristuksesta, koska näitä asioita koskevat opinkohdat ovat selvästi saaneet Pyhässä Raamatussa ratkaisunsa.

LUTERILAISEN KIRKON TUNNUSTUKSISTA.

45. Tunnustaudumme kaikkiin tunnustuksiin, jotka sisältyvät Yksimielisyyden kirjaan vuodelta 1580. - Luterilaisen kirkon tunnustukset eivät ole Pyhän Raamatun ulkopuolella tai sen rinnalla oleva uskonsääntö, vaan tunnustautuminen Raamatun oppiin esiinnoukseen harhan vastakohtana.

46. Koska kristillinen kirkko ei voi eikä saa tehdä mitään oppia, vaan ainoastaan tunnustaa Pyhässä Raamatussa ilmoitettua oppia, niin tunnustusten ratkaisut eivät sen tähden ole omiatuntojamme sitovia, että kirkkomme on ne laatinut, eikä myöskään sen tähden, että ne ovat syntyneet opillisen taistelun tuloksena, vaan ainoastaan sen tähden, että ne ovat Pyhän Raamatun omia oppiratkaisuja.

47. Ne, jotka haluavat luterilaisessa kirkossa julkiseen opetusvirkaan, velvoittautuvat opettamaan luterilaisten tunnustusten mukaan, ei "sikäli kuin", vaan "koska" tunnustukset pitävät yhtä Raamatun kanssa. Sitä, joka ei voi tunnustaa raamatunmukaiseksi luterilaisten tunnustusten opinesitystä ja vastaavien harhojen hylkäämistä, ei saa laskea luterilaisen kirkon opetusvirkaan.

48. Velvoittautuminen tunnustuksiin ulottuu kaikkiin opinkohtiin riippumatta siitä, mainitaanko ne nimenomaan opinkohdiksi vai käytetäänkö niitä vain muita opinkohtia perusteltaessa.

Velvoittautuminen ei ulotu historiallisiin mainintoihin, "puhtaasti selitysopillisiin (eksegeettisiin) kysymyksiin" ja muihin asioihin, jotka eivät kuulu tunnustusten opinsisältöön. Kaikki tunnustusten opinkohdat perustuvat selville Raamatun lausumille.